

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Šelen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. čerk. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znana mesec prej
za inozemstvo Din 40.—
Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor, Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje, Kocenova ul. 8. Tel. št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Papenova izmotavanja

**Ker Nemčija ni uspela s svojimi militarističnimi
stremljenji, je pričel Papen udarjati na struno miro-
ljubnosti — Volk v ovčji koži — Papenove zveze z
monarhisti**

Berlin, 12. oktobra. AA. Državni kance-
lar Papen je imel sredi v Monakovem go-
voru, ki so ga prenašale vse nemške brez-
žične postaje.

V uvodu je skušal opravičevati zunanjo
politiko nemške vlade in je izjavil, da je
enotnost Nemčije sveta stvar, ki mora biti
nad vsemi drugimi interesi. Nemška vlada
smatra za svojo glavno nalogo obnovo po-
polne suverenosti države ter s tem popolne
suverenosti, svobode in enakopravnosti ve-
lekega naroda. Svoboda in enakopravnost
sta postulat, ki ga ne sme zatajiti noben
državnik, za katerega so svete pravice nar-
odov najzanesljivejše jamstvo za mir.
Prav zato, ker hočemo mir, v katerem vi-
dimo edino možnost razvoja in blagosta-
nja, zahtevamo temeljne pravice do svo-
bode in enakosti, ki tvorijo prvi pogoj za
plodno gospodarsko razmerje med Nemči-
jo in drugimi narodi.

Danes je v ospredju vseh vprašanj raz-
orožitveni problem. Kakšen je pomen tega
problema za gospodarski položaj? Zahte-
vamo iste pravice, isto varnost kakor dru-
gi narodi. Kako naj nemška zunanja po-
litika cvetne, če pa nemška država ni delež-
na v tujni takega ugleda kakor druge dr-
žave? Kdo bo investiral denarje v držav-
o, ki je brez obrambe na milost in nemilost
izročena dobri volji svojih sosedov?

To niso samo teoretična razglabljanja.
Nam vsem je še z grozo v spominu, kako
so pred komaj 10 leti tuje čete vkorakale
na naše ozemlje. Zaradi česar je marka pad-
la tako rekoč na ničlo. Ta primer naj za-
dodaja v dokaz, da pričakujemo enakoprav-
nosti tudi iz naših gospodarskih in ek-
stremnih razlogov. Ta primer tudi doka-
zuje, kako krivo sodijo tisti, ki nam oči-

tajo, da smo skalili mir v Evropi, ko smo
zahtevali iste pravice in isto varnost ka-
kor druge države, ki pa so v tej elemen-
tarni zahtevi videle nekaj nespretnega in
nezaslišanega. Če se tej naši zahtevi ne
ugodi, bo središče naše celine ostalo og-
njenišče nemirov in krvavega rana na evrop-
skem telesu.

Mi si ne želimo ne novih neredov ne
vojnih pustolovščin, niti tekmovalnosti v ob-
oroževanju. Naš smoter je mirna in po-
večinih zakonih pravice in samoodločbe na-
rodov urejena Evropa. Ker smo imeli ve-
ro v ta načela, smo l. 1918 tudi položili orož-
je. Šele tedaj, kadar bodo narodi živeli brat-
sko drug poleg drugega v taki Evropi, bodo
položeni temelji gospodarskega in politič-
nega zaupanja, novega blagostanja sveta.
Mi smo za enakopravnost in za varnost
tako za sebe kakor za druge države. Naš
smoter je mirna in v slogi živela Evropa,
kjer mora dobiti Nemčija prostor, ki ji
gre in ki ne sme biti slabši kakor drugih
narodov.

Berlin, 12. oktobra. AA. »Vorwärts« ni
zadovoljen z demantijem vlade o restav-
ratorskih načrtih bivšega nemškega prestor-
onaslednika, ker je preveč splošen in ne
zavzema ničesar konkretnega. List vztraja
pri svojih trditvah, da pripravila bivši
nemški prestolonaslednik z monarhističnimi
krogi restavracijo nemške monarhije in
opozarja na tesne stike med članj sedanje
vlade s prestolonaslednikom in drugimi
monarhisti. Še prejšnjo nedeljo je državni
kancelar Papen izjavil, da se je »Stahl-
helm« boril 13 let za nove državne osnove
Nemčije in da se ni zamenjal. List pri-
stavlja, da vladni krogi ne morejo zahte-
vati od republikancev, naj ematirajo sedaj-
njo vlado za čuvarico republike.

HERRIOT V LONDONU

**Danes se prično razgovori Herriota z Macdonaldom o razorožitve-
nem problemu — Londonski sestanek bo odločilen za nadaljno usodo
razorožitvene konference**

Pariz, 12. okt. Ministrski predsednik Her-
riot je danes popoldne odpotoval v London,
da se odzove povabilu angleškega ministr-
skega predsednika Macdonalda, ki ga je po-
vabil na sestanek, na katerem bosta razprav-
ljala o razorožitvenem problemu v zvezi z
zahtevami Nemčije. Pred njegovim odhodom
se je danes popoldne vršila seja ministrsko-
ga sveta, na kateri je francoska vlada še en-
krat podrobno proučila ves razorožitveni
problem in določila smernice svoje nadaljnje
politike, ki jih bo zastopal tudi Herriot na
sestanku v Londonu. Na sejo ministrskega
sveta je prisel iz Zeneve tudi vojni mini-
ster Paul Boncour, ki je obširno poročal o
položaju na razorožitveni konferenci in o
razpoloženju v ženevskih krogih. Sredi
je imel dolgotrajne konference z zastopniki Ma-
le antante, Poljske in Belgije. Razpravljal je
tudi s predsednikom razorožitvene konfe-
rence Hendersonom in se z njim dogovoril,
kdaj bo Francija predložila svoje nove načrte
in predloge.

Herriot je torej odpotoval v London dobro
pripravljen. V poučenih krogih zatrjujejo, da
bo predložil Macdonaldu točno sestavljen na-
črt, kako si Francija zamišlja razorožitve,
ki bi ob enem poročila dovolj jamstva za var-
nost vsake posamezne države.

Herriotov načrt

Po informacijah »Petit Parisien«, vsebu-
je ta načrt naslednje bistvene točke: 1. Splošno
razorožitveno pogodbo. 2. Splošno
konzultativno pogodbo. 3. Regionalno pogod-
bo, ki naj bi vsebovala določbe o medsebojni
pomoci, varnosti in nadzorstvu. 4. Pogodbo,
ki določa ustanovitev mednarodne vojske.
5. Protokol o izvedbi načela enakopravno-
sti.

Pri konzultativni pogodbi naj bi bile ude-
ležene tudi Zedinjene države. Ta pogodba bi
nalagala dolžnost, da se v primeru spora dr-

žave-podpisnice takoj sestanejo za prouči-
tev položaja ter določijo vojskujočim se dr-
žavam rok največ 48 ur za ustavitve sovraž-
nosti. Če bi se tej zahtevi ne ugodilo, naj
bi se takoj uveljavili ukrepi, določeni v raz-
nih pogodbah, kakor v aktu Društva narod-
ov, v lokarnskih in regionalnih pogodbah.
V nobenem primeru ne smejo pogodbene
stranke priznati kakšnega izvršenega dejstva.

Regionalna pogodba za medsebojno pomoč
in nadzorstvo bi bila uveljavljena samo za
evropske države ter bi imela enake ugodne
določbe, kakor lokarna pogodba, kar po-
meni, da bi se države-podpisnice morale ob-
vezati, da bodo morebitne spore reševale iz-
ključno na miren način.

Kar se tiče predloga za ustanovitev med-
narodne vojske, naj bi se ustanovila naj-
prej mednarodna letalska četa, ki bi obstoja-
la pred vsem iz težkih bombnih letal. Kate-
rih uporaba bo ostala pogodbenim strankam
prepovedana. V to svrhu bi bilo svedo po-
trebno nadzorstvo nad vsem zrakoplovstvom.

Napeto zanimanje za londonske razgovore

V vseh diplomatskih krogih z veliko
napetostjo pričakujejo potek londonskih
razgovorov. Širijo se razne verzije o sta-
lišču, ki ga bo zavzel Macdonald napram
francoskemu načrtu. Z gotovosti strani se
zatrjuje, da ima tudi Macdonald priprav-
ljen že svoj načrt. Posebno važnost pripri-
sujejo dejstvu, da bo londonskim razgovor-
om prisostvoval tudi zastopnik Zedinje-
nih držav, v čemer vidijo dober znak in
tolmačijo to kot dokaz, da se tudi Ameri-
ka zelo zanima za francoski načrt. Po ve-
steh iz Washingtona je naletel Herriotov
načrt v tamošnjih krogih na splošno odo-
bravanje in vidijo v njem edino pot, ki
vodi k razorožitvi.

Herriot ostane v Londonu. Nocoj ob 23. je
prisel semkaj francoski ministrski pred-
sednik Herriot. Spremljata ga ministerjal-
na svetnika Ray in Alphand. Na kolodvo-
ru sta pozdravila Herriota francoski poša-
nik in zastopnik angleškega zunanjega mi-
nistra. Heriot bo za časa svojega bivanja
v Londonu gost francoskega poslanstva.

Razgovori se bodo pričeli jutri popoldne.

Stališče Anglije

London, 12. oktobra. AA. Časopisje po-
zdravlja prihod Herriota in ga tolmači kot
dokaz dobre volje obeh vlad, najti iz seda-
njega položaja izhod.

»Times« pravi, da se angleški narod o-
bro zaveda nevarnosti sedanjega časa in da
je razorožitve brez pravega sporazuma
med Francijo in Nemčijo nemogoča stvar.
Prav tako pa ni mogoče misliti na pravi-
lno ureditev vseh teh vprašanj, dokler
ne ena stranka omejena v svojih prav-
lah in zahtevah. Po drugi strani pa ugo-
tarja list, da angleška javnost ne čuti
prav nobenih simpatij za militaristične
polje zadnjega časa v Nemčiji in da po-
polnoma razume nezadovoljstvo, ki so ga
tako pojavi izzvali v Franciji in pri drugih
nemških sosedih. Jasno je, da mora vsako
priznanje načela enakosti sloneti na
razorožitvi navzdol, ne pa na oborožitvi
navzgor. Priznanje teh načel je pogoj za
mir v Evropi, hkratu pa tudi za popolno
enakost in pomiritev nekdanjih zmagoval-
cev in premaganih. S tega stališča od-
klanja list tudi posebno enostransko zve-
ze in pogodbe in zagovarja splošno razoro-
žitveno sporazume v korist miru vsega
sveta.

Priprave za reformo weimarske ustave

**Papen za neodvisnost vlade od parlamenta — Uvedba zgornje zbor-
nice — Vojna napoved republikancem**

Monakovo, 12. okt. 8. Državni kancelar
Papen se je udeležil dopoldne izredne seje
bavarske industrijske zveze, ki se je sestala
pod devizo »zaupanje ustvarja delo«. Na njej
je imel veliki programatičen govor, v kate-
rem je navedel reforme, ki jih pripravlja
državna vlada. V uvodu je omenil smeri
nemške zunanje politike, o katerih je bil
snoči govoril po radiu. Nato pa je podal go-
spodarski program vlade. Za sestavo tega
programa si je državna vlada postavila ge-
slo, da le zaupanje ustvarja delo. Zato si bo
vlada prizadevala, da predvsem odstrani
vsak pesimizem, ki ovira vsako podjetje.
Glede nove nemške trgovinske politike je
poljsnil, da bo tudi Nemčija vodila svojo
politiko kontingiranja z večjo obzirnostjo,
če bodo države, ki so prizadele pri uvozu v
Nemčijo, obično znižale zidove svojega in-
dustrijskega protekcionizma in pokazale pri-
pravljenost, da znova sprejemajo nemške in-
dustrijske proizvode. Nemška vlada bo sku-
šala doseči ta cilj, ker se zaveda, da bo le
na ta način izšla iz sedanjih časov nemška
kupna moč ojačena.

O nameravani reformi ustave je izjavil,
da je dozorel čas, ko je postala potrebna iz-
prememba weimarske ustave. Reformirana
ustava bo morala utrditi osnove odnošajev
med državo in narodom na eni strani ter
med centralno državno oblastjo in posamez-
nimi deželami na drugi. Nemška vlada se
pripravlja ustvariti avtoritativno nadstran-
karsko državno oblast, ki se ji ne bo treba
opirati na slučajno večino v parlamentu. Odnos
med vlado in Narodnim predstavništvom
je Papen opredelil tako, da mora biti dr-

žavna oblast v rokah vlade, ne pa parlamen-
ta. Kot protutež enostranskim in strankar-
skim interesom, ki jih kažejo sklepi držav-
nega zbora, je treba postaviti zgornjo zbor-
nico, ki bo močno vplivala na vse zakonodaj-
no delo. V odnošajih napram deželam name-
rava državna vlada najti sporazumno rešit-
ve. Kar se tiče Prusije, bo treba za vsako
ceno odpraviti dualizem, v nobenem primeru
pa se Prusija ne bo smela deliti. Ostalim de-
želam pa bo zajamčena njihova avtonomija.
Državna vlada že dovršuje načrt nove
ustave, ki ga bo predložila sedanjemu par-
lamentu. Ta pa bo moral dokazati, da je
sposoben izpolniti nalogo, ki mu bo zastav-
ljena. Ob zaključku svojega govora je Papen
nastopil proti narodnim socialistom ter po-
bijal njihove težnje po državni oblasti.

Berlin, 12. okt. 8. Iz govora državnega
kancelarja Papena v Monakovem poudarjajo
listi zlasti to, da je državni kancelar ozna-
čil kot velik cilj edinstvo in bratstvo zapad-
ne, kar je več kot samo izraz načelnega mi-
roljubnega razpoloženja. To je, kar se je sko-
zi deset let označevalo s ponesrečenostjo, toda
jasno besedo zapadni orientaciji. Gotovi za-
ključki glede na razorožitveni problem so
sicer preuranjeni, piše »Börsenkurier«, iz
izjav državnega kancelarja pa se vidi res-
nost njegovega prizadevanja, da pride z za-
padnimi državami do sporazuma. Levičarski
listi podčrtavajo iz govora Papena zlasti nje-
gova izjavljanja o ustavnih reformi. Komentar-
ji listov so usmerjeni že na volilno propa-
gando. »Vorwärts« označuje Papenov govor
kot vojno napoved vsem nemškimi republi-
kancem.

Izgredi brezposelnih v severni Irski

**Krvavi spopadi med demonstranti in policijo — Več delavcev ubitih,
mnogo ranjenih**

Belfast, 12. oktobra. d. Včeraj so se po-
movili izgredi brezposelnih, ki so skušali
ovirati promet in se s kamionem razbili
šipe na mnogih izlozih trgovin in vozo-
vih cestne železnice. Policija je demon-
strante razglašala, vendar pa so se vnovič
zbrali na razpado ter pričeli obmetavati po-
liciste z raznimi predmeti. Pri tem je pad-
lo iz vrst demonstrantov par strelcov, kakor
je prišla streljati tudi policija. Šele čez
dalje časa se je posrečilo vzpostaviti red.
Ranjenih je bilo večje število demonstran-
tov. Dva izmed ranjenecv se borita s smrti-
jo. Ranjeni so bili tudi trije policisti. Med
demonstracijami so v okraju, kjer so se
vršile, zaprli vse trgovine, ki jih je za-
stražila policija. Po mestu je vso noč pa-
truliralo 2000 oboroženih policistov v
oklopnih avtomobilih. Avtobusni in tram-
vajski promet je bil popolnoma ustavljen.
V nekem mestnem okraju so demonstranti
izkopali celo strelsko jarko in postavili ba-
rikade. Policija je bila ponovno prisiljena,
rebiti orožje, da je razglašala demonstrante.
Izgredi so bili nenavadno krvavi. Po do-
sedanjih vesteh sodeči ni slo za samo na-
vadno demonstracijo brezposelnih, marveč
so v izgrede posegli tudi revolucionarni
komunisti. Izgredniki so zažgali veliko šte-
vilo trgovin z živili. V mestu je zavladal
mir šele po polnoči. Ognjenjaci so morali
gasiti zažete požare na 12 krajih. Poli-
cija je bila ojačena iz raznih bližnjih mest.
Ponoči se je sestalo posebno sodišče, ki
je sodilo 34 oseb zaradi vstaje. Časopisje
in oblastva pripisujejo izgrede komuni-
stom, pri katerih so zaplenili večje količi-
ne orožja in municije.

Danes je bilo v Belfastu mirno. Pri več-
rajšnjih izgredih so bili ubiti trije delavci,

mnogo ranjenecv pa so morali prepeljati
v bolnico. V mestu vlada silno razburje-
nje zaradi teh krvavih dogodkov.
London, 12. oktobra. AA. Reuter poro-
ča, da je danes v Belfastu zavladal mir,
toda mir z orožjem. V mestu je 3000 oboro-
ženih redarjev. Po mestu krožijo blin-
drih avtomobili. Ponekod so postavljene
strojnice. Policija je pri nekkih civilistih
zaplenila velike količine municije in orož-
ja. Policija trdi, da so neredne povzročili
komunisti. Res pa je po drugi strani tudi
to, da vlada med nižjimi sloji strašna
boda. Ves današnji dan so se po mestu
obnavljali manjši incidenti. Delavci so
oplenili nekatere trgovine. Policija je
kmalu vzpostavila red.

»Associated Press« poroča, da je ude-
ležba komunistov pri teh neredih izven
dvoma, da pa so dogodki tudi v zvezi z
neverjetnim pomanjkanjem in revščino
delavstva v Belfastu in okolici je nad
100.000 brezposelnih delavcev. Mnogi so
prodali vse pohištvo, da so se mogli doslej
preživljati.

Uspeh ruske ekspedicije v severnih vodah

Moсква, 12. oktobra. AA. Vodja ekspi-
dicije ledolomca »Sibirjakova« Schmidt je
sporočil, da je ekspedicija svojo nalogo iz-
vršila. Ledolomec je plul čez Belo morje
v Pacifik ob severnih mejah Sovjetske uni-
je. Ta pot je mizna samo poleti, ker je
prezimitev nemogoča. Ledolomec je svojo
nalogo srečno izvršil kljub poškodbam, ki
jih je dobil v Berinskem prelivu, ko je plul
s jadr.

Reorganizacija tajništva Društva narodov

**Pogajanja med Italijo in malimi državami o ustanovitvi dveh tajniških
mest pri generalnem tajništvu Društva narodov**

Zeneva, 12. oktobra 8. Tu se zadnje čase
razpravlja o reorganizaciji generalnega
tajništva Društva narodov. Še najverjet-
nejša rešitev se zdi imenovanje dveh taj-
niških generalnem tajništvu. Eden naj bi
bil Italijan, drugi pa zastopnik katere
manjše države. S tem bi bilo ustrezno za-
htevam malih držav, za katere se v tem
pogledu posebno zavzema Francija, ki je
vedno poudarjala, da v vprašanju general-
nega tajništva ne sme biti ne privilegijev
ne zapostavljanja.

Sedaj se vrše o reformi tajništva Dru-
štva narodov pogajanja med zastopniki
malih držav in Italije, ki naj bi dovedla
do kompromisne rešitve vsega vprašanja.
Do izraza je prišla najbolj želja, da se
ustanovi neke vrste direktorij, v katerem
bodo odočeli generalni tajnik Društva na-
rodov Avenol kot zastopnik Francije, dru-
gi tajnik Auritti kot zastopnik Italije, tre-
tji tajnik norveški delegat Hamber kot za-
stopnik malih držav ter kot direktorji za
stopniki Anglije, Japonske in Nemčije. No-
bena izmed držav v tem direktoriju ne bi
smela imeti več ko po dva direktorja.

Japonska ofenziva v Mandžuriji

**Ultimat japonskega generala kitajskim vstašem — Odločilna bitka za
Mukden — Japonci nameravajo prodirati v več smerih**

Mukden, 12. oktobra. AA. General Muto,
vrhovni poveljnik japonske vojske v Man-
džuriji je poslal kitajskim irregularnim čet-
am ultimatum, v katerem jih poziva, naj se
takoj udajo, ker bo sicer proti njim odredil
ofenzivo in borbo do uničenja.

Ultimat je posledica poraza, ki so ga ja-
panske čete in vojaštvo nove mandžurske
države doživeli v bližini Fularšija, kjer so
bile na obeh straneh velike žrtve.

Japonska ofenziva bo prodirala v več
smerih. Eden oddelek bo zavzel ozemlje
ob železnici Mukden - Antung. Japonska
vojska ima nalogo, da zavzame obalo reke
Jalu in gorovje Šangpai. Japonski povelj-
niki računajo na tritedenski operaciji.

Debata o deklaraciji Gömböševe vlade

Opozicija zahteva razpust parlamenta in razpis svobodnih volitev

Budimpešta, 12. oktobra. 8. Parlament
je danes po komemoraciji za pokojni-
ga prosvetnega ministra Klebelsbergom na-
daljeval splošno debato o deklaraciji vla-
de. Govorili so zastopnik socialnih demo-
kratov Karel Rayer, grof Apponyi in za-
stopnik nacionalnih liberalcev Ressay.

Payer je v svojem govoru zahteval od
ministrskega predsednika, naj dovolji, da
bi se budimpeštanski brezposelni zbrali
pred palačo predsedstva vlade, ki naj bi
jim s palače balkona povedal, kako bo vla-
da našla zanje delo. Nadalje je zahteval,
naj vlada nemudoma razpusti parlament in
razpiše nove volitve na podlagi splošne,
tajne, enake in poštene volilne pravice.

Slične zahteve je postavil tudi grof
Apponyi, ki je zahteval, naj volilne pravi-
ce na noben način ne omejujejo. Če Gömbö-
šova vlada namerava kaj takega storiti
zdradi tako zvanih nacionalnih interesov,
bi bilo po njegovem mnenju bolje, da pre-
pusti narodu samemu zaščito svoje lastne

koristi. V vrstah pristašev vlade je bil
Apponyjev govor sprejet zelo hladno. Ob
zaključku je stari grof še dejal, da Gömbö-
š sedaj ne bo zavrnil s kako nezaupni-
co, marveč bo sodil delo njegove vlade po
njenih dejanjih.

Nacionalni liberalci Ressay je v svojem
govoru prav tako zahteval reformo volilne
ga reda in o svobodne volitve.

Herriotov poset v Španiji

Pariz, 12. oktobra. AA. Predsednik fran-
coske vlade Herriot je v načelu pristal na
to, da 31. oktobra obišče Madrid in špan-
sko vlado.

Konec stavke v Marseillu

Pariz, 12. oktobra. AA. Ker so paroplov-
ne družbe pristale na podaljšanje posebnih
nagrada za mornarje na ladjah, ki plovejo
preko Sueškega preliva, so mornarji pre-
nehali stavkati. Vse zadnje dni zadržane
ladje bodo odplule še danes ali jutri.

Balkanske igre v Atenah

Jugoslavija je sedaj na drugem mestu

Atene, 12. oktobra. p. Danes so se
vršile borbe v dveh disciplinah, ki so
prinesle Jugoslaviji eno prvo in dve
drugi mesti.

V metu diska je bil prvak Grk Zilas,
drugi pa Jugosloven Kleut.

V metu kladiva je zasedel prvo me-
sto Jugosloven Gojić, drugo pa Jugosloven
Zupan.

S temi zmagami se je Jugoslavija
plasirala na drugo mesto pred Rumuni.
Tekmovanja se bodo nadaljevala v so-
boto in v nedeljo.

Atentat dr. Jelič izpuščen

Dunaj, 12. okt. g. Ob koncu junja are-
tirani hrvatski emigrant dr. Jelič, ki je
sodeloval pri železniških atentatih v Ju-
goslaviji, je bil sedaj izpuščen na svo-
bodo, ker policija ni mogla dokazati nje-
gove krivde. Dr. Jelič bo izgnan iz Av-
strije.

Nova konferenca o srednji Evropi

Budimpešta, 12. okt. d. V zvezi s pri-
pravami za svetovno gospodarsko konfe-
renco je mednarodna trgovinska zbornica,
ki je posvetovalni organ Društva narod-
ov, sklicala komisijo za srednje-evropska
vprašanja za 20. t. m. v Budimpešto ter
izdelala v to svrhu načrte za zboljšanje
položaja v srednji Evropi. Posvetovanje te
komisije se bo udeležilo 35 delegatov, med
njimi sedanjí predsednik mednarodne tr-
govinske zbornice, nemški veleindustrijec
Frowen, angleški bančnik F. V. Schuster,
generalni tajnik italijanske zveze indu-
strijev Olivetti, nadalje poleg drugih de-
legatov Avstrije, Madžarske, Českoslovske,
Rumunije, Jugoslavije, Poljske in tudi Ze-
dinjenih držav.

Angleški tisk o razkolu med boljševiki

London, 12. oktobra. AA. Angleški listi
posvečajo izključivito Kamenjeva in Zinov-
jeva iz komunistične stranke veliko po-
zornost. »Morning Post« piše, da je naj-
zanimivejše pri tej stvari, da je ta izklju-
čitev razkrila borbo za oblast. Za neraz-
umljivim žargonom, ki ga govore Stalin
in njegovi nasprotniki, se skriva le osebna
rivaliteta. Izključitev Kamenjeva in Zi-
novjeva je samo očistila teren, da se lažje
vidi končni boj med Vorosilovim in Stali-
nom. »Daily Telegraph« izvaja, da v Ru-
siji ne more nihče niti z najmanjšo kre-
tnjo obsoditi blazine in pogubne politike
voditeljev sovjetske države, ker se vsakdo
boji denunciacij in obtožbe zaradi vele-
izdaje.

Nemški stroji za Rusijo

Berlin, 12. oktobra. AA. V prvem pollet-
ju je med vsemi državami največ strojev
dobavila Rusiji Nemčija. Izvoz nemških
strojev v Rusijo je narasel na 222 mili-
onov mark, to je 56 odstotkov vsega ru-
skega uvoza strojev.

Coolidge za Hooverja

New York, 12. oktobra 8. Hoover je do-
bil v volilni borbi znatno podporo v osebi
bivšega predsednika Zedinjenih držav,
Coolidge, ki je snoči prvič nastopil z ve-
likim govorom, v katerem je opozoril v-
lilice, da je potreba današnjih dni stalnost
državne vlade.

Sestanek v Londonu

Razorožitvena konferenca v Ženevi, ki se je septembra meseca sestala vnovič, da nadaljuje svoje spomladsko začeto delo, je začela že od svojega začetka na mrtvo točko. Nemci so ji namreč s svojim izstopom zadali hud udarec, čeprav njihova udeležba vsaj s teoretičnega stališča ne pomeni mnogo. Saj je Nemčija po obstoječem mednarodnem redu razorožena in njeno sodelovanje torej pri razorožitvi drugih ne bi moglo imeti posebnega pomena. Kljub temu pa plava senca nemških groženj in nemške nevarnosti ves čas nad razorožitvenimi pogajanjimi in je jasno, da v takem ozračju nezaupanja in sumničanja ni mogoče doseči nobenih uspehov.

Da spravi Nemčijo zopet na razorožitveno konferenco, je zato Anglija minuli teden sprožila misel, naj bi se štiri evropske velesile Francija, Nemčija, Italija in Anglija sestale v Londonu, da razčistijo zaradi zahtev po militarizaciji Nemčije nastale težave ter s tem ozlogodičijo, če že ne uspeh, pa vsaj nadaljevanje razorožitvenih pogajanj v Ženevi, na čemer je Anglija, ki je v razorožitveno konferenco polagala velike nade za omiljenje svetovne krize, mnogo ležeče.

Toda angleški predlog ni našel nikjer na ugoden odmev in pomeni klub očividno dobri volji Macdonalda ponesrečen korak angleške diplomacije. Francoski zunanji urad, ki se je že v svojem prvem službenem odgovoru na nemško noto v zadevi oborožitve postavil na stališče, da spadajo nemške zahteve pred razorožitveno konferenco, je bil zaradi novega in nepričakovanega Macdonaldovega posredovanja nemalo iznenaden. Razen tega je francosko javno mnenje vsled raznih pojavov nemškega revanžnega duha že tako vznemirjeno, da so se v vprašanju nemških oboroževalnih zahtev celo vsi zmerni elementi pridružili desničarjem, ki so vladali pred vsakim popuščanjem. Celotno v Berlinu samem so sprejeli predloge angleške vlade zelo hladno. Ker hotita francoska in angleška vlada v vprašanju nemškega pohlepa po militarizaciji Nemčije isto pot, so se namreč Nemci zbal, da ne bi prišli morda v past, in so zato zahtevali od Londona, naj se že vnaprej točno določi program tega sestanka. Londonski sestanek je bil tako končno preložen na nedoločen čas, ali z drugimi besedami odločen za dnevni red mednarodnega programa.

Kljub temu pa se je le pokazala potreba izmenjave misli med francoskimi in angleškimi državniki. Francoski ministrski predsednik Herriot odpotuje zato še dni v London, da določi z Macdonaldove nove smernice za nadaljnje delo na

polju razorožitve. Oba državnika sta se vrh tega že prej izčrpano posvetovala z ameriškim zastopnikom Davisom in sta torej točno poučena o stališču ameriške vlade, ki je danes vsekakor izredno važen činitelj v položaju v Ženevi. Predvsem pa gre za skupni pretres novega francoskega razorožitvenega načrta, ki ga je francoska vlada pravkar izdelala in je predvidena v njem postopna razorožitev. Glavna vsebina novega načrta je sicer že znana, vendar načrt najbrže še ni točno izdelan in tudi še ne objavljeno pred koncem meseca, ker ga mora še pred proučitvi veliki francoski vojni svet. To bi bil vsekakor prvi francoski razorožitveni načrt, ki ni več univerzalen, temveč določa regionalni sistem čuvanja varnosti. Bridke izkušnje Društva narodov, ki v moglo preprečiti japonsko-kitsajsko vojno, kakor tudi vedno večji odpor Anglije proti vsakim jamstvenim obveznostim v Evropi, kažejo svoje posledice v tem načrtu. Herriotov načrt je namreč mnogo manj ambiciozen kot Tardieujev načrt, ki je predlagal, da naj se podeli Društvu narodov izvršna moč, da lahko z ooroženo silo nastopi proti vsakemu motilcu mednarodnega miru.

Ker pa je uspeh vsakega predloga pred mednarodnim forumom odvisen predvsem od predhodnega sporazuma med Francijo in Anglijo, smatra Herriot seveda za potrebno, da se v tem vprašanju poprej porazgovori z Macdonaldom. Dosedaj se je namreč že ponovno pokazalo, kako težave lahko nastanejo v Društvu narodov, če je razbremenjeno z velikimi načrti, ki vzbujajo po nepotrebnosti nove antagonizme in sumničenja. Prav zato želi Herriot v dogovoru z Londonom odstraniti vse košljive točke novega francoskega predloga, še predno pride pred konferenco.

Francoska diplomacija more vsekakor zabeležiti nov uspeh. Vprašanje razorožitve in nemške oboroževalne zahteve gotovo ne spadajo na tajno konferenco štirih velisil v Londonu. Francija, ki se neprestano bori za ohranjanje miru, namreč nikakor ni mogla riskirati, da bi ostala napram nemškim in italijanskim militarističnim aspiracijam osamljena. Vprašanje nemškega oboroževanja je vrh tega življenjske važnosti tudi za druge države Evrope, ki so ogrožene od nemškega militarizma. Kompetentni forum za reševanje tega vprašanja je zato edino Društvo narodov. Če pa se bo Francija in Anglija še pred velikimi odločitvami v Ženevi posrečilo razčistiti medsebojna nesoglasja in pripraviti skupno osnovo za konstrukcijo delo plemenitimi nameni, potem bo to nedvomno samo prilog obče stvari miru.

Slatinske tablete za
hujšanje odstranijo vso preobilno toščo in Vas napravijo vitke, mladostne in lepe.
Apoteka BAHOVEC, Ljubljana

Narodnostni boji v Belgiji

Flamsko-valonska kraljevina Belgija je slavnostno leto stoletnice svojega obstoja v skrajno neugodnih notranje-političnih razmerah. Dežela je v gospodarskem pogledu prekrasna enota, v kateri se agrarni sever srečno izpopolnjuje z industrijskim jugom; oba elementa sta zvezana s sijajno srednjeveško kulturno tradicijo in ravno silna težnja po osamosvojitvi izpod nizozemske oblasti je pred sto leti dala pobudo za zmogovito revolucijo, ki je današnje ozemlje Belgije odtrgala od Nizozemske. Za ta revolucionarni podvig sta bila tedaj merodajna dva razloga: frankofilstvo Flandrije in katoličanstvo prebivalstva, ki je hotelo na vsak način proč od protestantskega nizozemskega severa.

Nemška okupacija Belgije v svetovni vojni je z bistrim očesom spoznala, kaj bi se dala zabiti zagvozda v enotno belgijsko politično nacijo, in generalni guverner von Beseler se je z veliko vnemo lotil posla. Protežiral je Flamce, jim skoro vsilil flamsko srednje in visoko šolstvo ter do skrajnosti razpametel protibelgijski flamski separatizem. Notranje-politični boji v Belgiji so se po veliki vojni še poostrih. Flamci so polagoma brez ozirov razbili enoto političnega naroda v Belgiji in šli celo tako daleč, da sedaj odkrito propovedujejo svojo narodno zajedništvo z Nizozemci. V uradnih spisih, osobito v izjaskovnem zakonu, so celo nadomestili izraz »flamski« z besedo »nizozemski«. Primer Svíce, ki ga glede na razcep belgijskega političnega naroda redno navajajo Valonci, kot dokaz, da bi bilo tudi v Belgiji možno sožitje dveh raznočasnih plemen, ako v Svici žive lahko v politični zajednici trije narodi, Flamci odklanjajo ter kažejo na dolgi zgodovinski razvoj helvetske konfederacije ob popolnem in široko grednem spoštovanju narodnostnih posebnosti nemškega, francoskega in italijanskega dela Svíce.

Borba med 38 odst. Valoncev in 43 odst. Flamcev — 12 odstotkov Belgijcev se je prijavilo za dvojezične — dosega ravno zadnje čase najvišjo stopnjo. Vse vladno delo je ovirano zaradi narodnostnih borb in celo proračunski problem ter gospodarska kriza sta stopila v ozadje spritno malenkostne zadeve Tréfois, ki preti postati kamen spotike tudi za Renkinovo vladno. Gospod Tréfois je sodni uradnik v Bruslju in valonski minister pravde Cocq ga je imenoval za šefa sodnih pisarjev. Minister trdi, da Tréfois obvlada flamsčino, kohtor jo pač obvlada vsak Bruselčan. Flamci pa trdijo, da zna samo francosko. Zadeva je tako razburila javnost, da se je moral z njo baviti celo ministrski svet, ki je našel kompromisno rešitev, da dobi Tréfois za pomočnika pravega in pristnega Flamca, ki bo obravnaval samo flamske zadeve. Minister za javna dela Sap in njegova tovarišja Heyman in Van Devoet pa so zagrozili celo z demisijsko, ako vlada ne prekliče Tréfoisovega imenovanja. Toda imenovanji trije flamski ministri niso med seboj niso edini. Sap je predlagal, da bi v petih minutah sam preizkusil Tréfoisa o njegovem znanju flamsčine. Ker pa je Sap rodem iz Roulerla (Zapadna Belgija), oba ostala ministra nič kaj ne zaupata njegovemu znanju flamsčine, češ da se ne pokažejo flamski jezik govori le ob nizozemski meji, t. j. v rodnem kraju ministra Heymana in Van Devoeta.

V tem ogorčenem narodnostnem boju Belgijci seveda izgubljajo pravo merilo za važnost posameznih vprašanj. Vsaka zadeva se rešuje le z vidika valonsko-flamskega narodnostnega nasprotja. Nestrpnost je prešla tudi že na Valonce, ki odkrito izjavljajo, da jim bolj prija razbitje belgijske enote, kakor pa da bi prišla država pod gospodarstvo Flamcev. Ako flamski nacionalisti vidijo uresničenje svojega naroda v Valoncev seveda na dani združitev s Francijo, ki se že pred 100 leti ni bila izvršila edino zaradi nasprotja velesil.

Kakor razvidno, preživlja Belgija resne čase ogorčenih notranjih bojev in ni izkjučeno, da se bo morala stoletna politična in dovršena gospodarska enota povreči strogi delitvi na dva dela, od katere je do popolne ločitve in prikopitve razdruženih delov k sosednjima jezikovno in plemensko sorodnima državama samo še en korak. Zanimivo pa je vsekakor, da Flamci ne teže po popolni samostojnosti, ki bi imela v tem primeru značaj popolne osamičenosti, marveč po narodnostni združitvi z Nizozemsko, čeprav ločijo Flamce od Nizozemcev znane razlike v jezikovnem, kulturnem in verskem pogledu. Skoro 4 milijoni Flamcev iščejo zaslonbe pri močnejšem severnem delu isloplemenskega ljudstva, vedoč, da bodo sicer životali kot večna igrača sosedov. V svojem gotovo lepem številu ne vidijo jamstva za svoj obstoj, niti ne v svoji kulturi, ki je nedvomno večja, nego pri katerikoli drugem manjšem narodu. Pač pa vidijo kot edini cilj svojega udejstvovanja v popolnem narodnem edinstvu z Nizozemci. Pač dragocen nauk za manjše narode.

Heliodont

je najpopolnejša pasta za zobe. Napravi zobe snežne bele in osvežuje usta. — Cena Dtn 5.— za tubo. 351

Začasno podaljšanje zakona o zaščiti kmetov

Sedanji zakon o zaščiti kmetov bo začasno podaljšan za mesec dni, dokler vprašanje kmečkih dolgov ne bo definitivno rešeno

Beograd, 12. oktobra. M. Za prihodnje zasedanje Narodne skupščine in sedana vlada v vseh političnih in gospodarskih krogih veliko zanimanje. Poleg drugih tekočih zadev bo morala Narodna skupščina nujno razpravljati tudi o problemu razdolžitve kmetov, ki že par mesecev sem vzbujajo zanimanje vse javnosti in povzroča obširne razprave v tisku. Slednji zakon o zaščiti kmetov poteče, kakor znano, 20. oktobra, to je pet dni po sestanku Narodne skupščine. Vlada se intenzivno bavi s tem problemom. Problem sam na sebi je tako kompliciran ter se je že pri sedanjem začasnem zakonu o zaščiti kmetov videlo, da sega vsi ukrepi v tem pogledu na vse ostale panoge narodnega gospodarstva, tako da je zelo težko na končno rešitev, ki bi odgovarjala sedanjim finančnim in gospodarskim prilikam. Zato

tudi še ni nič gotovega, kako bo to vprašanje rešeno. Kmetijski minister G. Demetrovič je že preteklo nedeljo na velikem zboru v Novem Sadu naglašal, da o brisanju kmečkih dolgov ne more biti govora, pač pa le o olajšanju položaja na ta način, da se kratkoročni dolgovi spremenijo v dolgoročne in znova obrestna mera. Ker pa bi popolna ukinitev začasnega zakona o zaščiti kmetov lahko imela katastrofalne posledice, smatrajo v parlamentarnih krogih za najprimernejše, da se sedanji zakon začasno podaljša še za mesec dni, t. j. do 20. novembra. Med tem časom pa bosta Narodna skupščina in senat imela priliko, da temeljito proučita to vprašanje in šele nato sprejmeta definitivni zakon o ureditvi problema kmečkih dolgov. Teza mnenja so tudi vladni krogi, dasi v vladi odločitve o tem še ni.

Učiteljska zborovanja

Trbovlje, 12. oktobra.

V soboto se je vršila v Sokolskem domu na Zidanem mostu uradna konferenca učiteljskega sveta, ki jo je vodil sreški školski nadzornik Ljudevit Potočnik. Po uvodnih pozdravnih besedah se je spominjal g. nadzornik najvišjega pokrovitelja šolstva Nj. Vel. kralja Aleksandra I., kateremu je bila odposlana vdanostna brzojavka ob burnem vzklikanju zbranega učiteljskega sveta. Spominjal se je tudi umrlih tovarišev in tovarišic, ki so od prejšnjega leta delovali v srezi. Njegovo izvršno izdano poročilo je bilo polno pedagoških didaktičnih navodil, ki jih je učiteljsko sprejemalo z največjo pozornostjo. V res duhovitem referatu je razpravljal g. nadzornik o problemih moderne šole in o osebnosti učitelja. Za svoja izvajanja je žel vseslošno odobravanja.

Glavni referat je imel stari sokolski delavec učitelj G. Mirko Sušnik: »Učiteljsko in njegovo udejstvovanje v smislu sokolskih načel.« Izborni referat, ki ga je črpal G. Sušnik iz dolgoletne prakse svojega sokolskega delovanja, je bil tako lep in poučen, da bi bila velika škoda, ako bi ne izšel v tisku. G. predavatelj je osebno proti temu, da se koga sila k sokolskemu delu: le oni, ki bo delal iz notranjega prepričanja, iz notranje potrebe in iz ljubezni do Sokolstva, bo imel tudi resnične uspehe. Niso potrebne posebne zmožnosti, potrebno je le veliko ljubezni in požrtvovalnosti za sokolsko in nacionalno delo z geslom: za narod, domovino in kralja. Za svoja izvajanja je žel g. predavatelj burno odobravanja.

Po daljši debati je bilo sprejeto nekaj predlogov, tičečih se internih zadev šolstva. Izvoljena sta bila knjižničar in stalni konferenčni odbor. Po končanem dnevnem redu se je zahvalil podpredsednik školski upravitelj G. Plavšak sreskemu nadzorniku G. Potočniku za navodila, ki jih je podal svojemu učiteljskemu v tako lepi in tovariški obliki, kar dokazuje, da čuti s svojim učiteljskim, ki ga vprav zato tudi visoko spoštuje. Pred uradno konferenco se je vršilo redno zborovanje učiteljskega društva, ki pa je bilo zelo kratko. Razpravljalo se je o najnujnejših notranjih zadevah organizacije, vse ostale zadeve so se pa odložile na prihodnje zborovanje, ki bo v decembru.

Ormož, 12. oktobra.

Zborovanje ormoškega učiteljskega društva se je vršilo v soboto v Ormožu. Kljub izredno slabemu vremenu sta se ga udeležili skoraj vsi članovi. Pred začetkom so se zborovalci spomnili nedavno umrlega tovariša Franja Megle. V počastitev njegovega spomina je darovalo društvo namesto venca 200 Din za Učiteljski dom v Mariboru. Nato je predsednik poročal o bano-vinski učiteljski skupščini v Ljubljani, ki je potekala kolikor-toliko zadovoljivo, in o državni v Beogradu, katere nestvarnost in neparlamentarnost je postala že tradicionalna. Slovenski in večina ostalih delegatov državne skupščine so bili brez moči proti izrednomu opoziciji in njenih pomagčev. Tu bi bilo treba v bodoče napraviti red. Poročilo društvene tajnice in blagajnika sta bili odobreni. Nadzorni odbor je našel račune, ki izkazujejo okrog 5000 Din prebitka, v redu. Pri slučajnostih so se obravnavale še nekatere šolskopravne zadeve. Ker iz raznih vzrokov ni bilo mogoče zborovati skupno s ptujskim društvom, se bodo člani v čim večjem številu udeležili koncerta trbovskega mladinskega zbora, ki bo v soboto 15. t. m. v Ptuj.

Krško, v oktobra.

Ob priliki, ko se je vršila v Krškem učiteljska razstava, so učitelji in učiteljice krškega sreza ob udeležbi nad 100 članov zborovali v sokolski dvorani v Krškem. Za uvod je imel učitelj G. Drago Bitenc z učenci I. razreda višje narodne šole praktičen nastop, za katerega se mu je predsednik društva toplo zahvalil in otvoril zborovanje. Pozdravil je direktorja dr. Lončarja, strokovnega tajnika JUJ Kobala, sreskega školskega referenta Levstika in vse navzoče. Spomin umrlega tovariša Lado Krakerja so navzoči počastili s tožbo s klicem »Slava mu!«

Dr. Lončar je v lepem predavanju podal jasne slike razvoja šolstva pri Slovencih. Posegel je prav do konkordatske šole, ki se je razvijala pod cerkvenim nadzorom, objasnili je vse nišne dobre in slabe strani. Prav tako je osvetlil učno šolo in najzadnje delovno šolo, ki jo zahteva in narekuje duh in spoznanje časa. Metodično vodilo ji je, da se dela v šoli tako kakor se dela v življenju in za življenje. Potreba je, da splošne okvirne smernice predpiše oblast, delovne smernice in drugo pa naj bo prepuščeno delovnim zajednicam na šolah. Za svoja izvajanja, ki so jim navzoči z največjo pozornostjo, je žel vse priznanje in zahvalo.

Sledilo je zanimivo poročilo predsednika Brezvarjaka, ki je obsegalo celo vrsto aktualnih stanovskih zadev, tako društvene članarine, novih tiskovin, »Popotnik«,

premeščanje učiteljskega, delovnega društva v dva dela itd. Na znanje je bilo vzeto blagajniško poročilo in je bila na predlog predsednice nadzornega odbora G. Levstikove soglasno dana odveza. O državni skupščini v Beogradu je govoril delegat Birjan. Posamezne resolucije je vzel učiteljski svet v pretes in poslal svoja mnenja. Za predsednika razsodišča je bil izvoljen Janko Vančič, školski upravitelj v Krškem. Obširno poročilo o delu sekcije je podal G. Kobal in se dotaknil tudi vseh ostalih stanovskih zadev. Po razgovoru je bilo impozantno zborovanje zaključeno. Vse učiteljske si je ogledalo tudi sresko kmetijsko razstavo in se o njej zelo pohvalno izrazilo, takisto so prišli k ogledu okolice šole.

Zborovanje avtobusnih podjetnikov v Beogradu

Beograd, 12. oktobra. p. V dvorani in-dustrijske zbornice se je vršila danes trredna skupščina Zveze avtobusnih podjetij. Avtobusne podjetnike dravske banovine je zastopal G. Andrej Posavec. Na zborovanju se je razvila obširna razprava o obveznem zavarovanju avtobusnih podjetnikov. Vsi govorniki so se izrazili proti predvidenemu načinu zavarovanja. Odobravaljo pa obvezno zavarovanje podjetnikov in zahtevajo, da se prenuisti izbira zavarovalnic posameznim podjetnikom. G. Posavec je opozarjal na to, da je v vsaj državi v obratu okrog 600 avtobusov, ki predstavljajo milijonsko premoženje, pa tudi milijonski dohodek za državo. Sedanja ukrepi pa bodo podjetnike prisilili, da ustavijo obratovanje, od česar bo imelo škodo celokupno naše gospodarstvo. Mislili, da je v eminentno državno in narodno interesu, da je v obratu čim več avtobusov in da se prometne razmere čim bolj izboljšajo, prav posebno še zaradi razvoja tujeskega prometa. Naposled je bil izvoljen poseben odbor, ki bo sestavljen v tem smislu resolucijo in jo izročil merodajnim činiteljem.

Jugoslovenski Rdeči križ za grško prebivalstvo, prizadeto od potresa

Beograd, 12. oktobra. p. Jugoslovenski Rdeči križ je po prvih vesteh o katastrofalnem potresu v Grčiji poslal grškemu Rdečemu križu sočalno brzojavko. Na svoji zadnji seji dne 3. t. m. pa je glavni odbor Rdečega križa sklenil poslati grškemu Rdečemu križu kot podporo za prebivalstvo, ki je bilo prizadeto od potresne katastrofe, 20.000 Din, dočim je podmladek Rdečega križa določil v ta namen iz svojih sredstev še 5.000 Din. Obenem se je glavni odbor našega Rdečega križa obrnil na grški Rdeči križ v vprašanje, ali bi potrebovali tudi podporo v hrani in obleki.

Požar v angleški tvornici letal

Southampton, 12. oktobra. AA. V tvornici letal »Fairley« je izbruhnil snoči ogromen požar. Več pomorskih in kopnih letal je postalo plen divjega elementa.

Nenavadna smrt

Ptuj, 12. oktobra. V ponedeljek proti večeru je prišel k Josipu Suhaču, posestniku v Videmcu, obširna Sv. Andraž v Slovenskih goricah, njegov tast prosit za pomoč pri tigravi. Suhač je povedel tasta v sobo in mu odkašal posteljo za prenočišče, nato sta pa oba odšla v klet, kjer sta pila jabolčnik. Čez nekaj časa je prišla za njima tudi Suhačeva mati Ivanka ter si privoščila šarnarico. Na lepeh je nastal med trojico preprič, vendar so se pomirili in pili naprej. Slednjič je odšla mati nazaj v sobo, čez nekaj časa pa za njo tudi Suhač in tast. Mater sta našla že na postelji. Med njimi je nastal nov preprič, iz neznanega vzroka sta pa Suhač in tast razmaknili postelji ki sta bili skupaj. Mati je padla na tla in tam obležala, sin in tast sta se pa odstranila.

Ko je prišel naslednje jutro sin v sobo, je mater našel še vedno na tleh in ko je stopil bliže, je presenečen opazil, da je mrtva. Takoj je pobil na orožniško postajo v Juršince, kjer se je sam prijavil. Odvedli so ga v ptujski preiskovalni zapor. Mogoče je, da je mater zadela kap, ni pa tudi izključeno, da se je ubila. To bo ugotovila sodna komisija, ki je odšla iz Ptuja.

Hmeljski trg

Zalec, 12. oktobra. Pri zelo živahnem povpraševanju in močno redkih zalozah se je dvignila cena za izbrano belo na 26 Din, dočim se za slabše plačuje 16 do 25 Din za kg. Sodi, da že ni mnogo nad sto met. stov. v rokah hmeljarjev, pač pa med kupci iz druge roke po znatno višjih cenah od zori navedenih.

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Milo vreme bo trajalo dalje. Menjalo se oblačno.

K poglavju lojalnosti

Nedavno smo v Jutru objavili članek o lojalnosti, ki jo upravičeno pričakuje naša javnost od tako zvane nemške manjšine, katere udeležba v naši državi vse ugodnosti, ki jih v prejšnji Avstriji kljub obstojem jamstvu čl. 19 osnovnih zakonov slovenski narod nikdar ni užival. Avstrija vendar ni bila nacionalna enota, marveč je sestajala iz mnogih narodov, med katerimi: Nemci niso imeli niti štetilne, niti gospodarske premoči.

Nikdar nismo grajali naše državne politike, ki nudi nemški manjšini več, nego to zahteva mirovna pogodba in njena zaštita manjšin. Zlasti velja to o dravski banovini, kjer resničnega nemstva ni, katere tako zvana manjšina pa se je obesila na priznane edince švabov in bivši južni Ogrski. Tolerirali smo stremeljenje teh naših Nemcev slovenskega rodu, zabeljenih z nekaj malostevilnimi prisilenci, ki s tujim kapitalom, bistveno pomožnim po krvavih jugoslovenskih žuljih živijo ne samo v redu in ravnopravnosti, marveč tudi v fakovizni protekciji.

Nashe besede so imele biti svarilo pred le na nerodovito zemljo. Neradi bi polemizirali s provincialnim tiskom, toda prezreti ne smemo načina, kako javnost nemške manjšine v svojem glasilu reagira na naše dobrohotne zahteve. Seveda nas ne vznemirja ton tega glasila, kajti vajej smo od te strani arogance, tako da je skoraj ne opazamo. Prezrili smo zato rovtarsko polemiko z našim člankom in tudi sledeči uvodnik o za držanju te nemške manjšine. Naše mirno zadržanje pa je očividno dalo temu tisku pobudo za nadaljnjo ofenzivo. In sedaj smo smeli čitati že o »izbruhih sovraštva vaškega politika«, o »zvestosti peresnic«, o »zavijanju«. Mnenja smo, da bi se vse vendarle ne smelo trpeti. Govorimo o polemiki proti našemu mariborskemu izdajcu, proti Jutrovemu »Večerniku« v vprašanju nemškega pokreta v St. Ilju, naši najbolj bolni točki na severni državni meji. Naš mariborski list je pisal stvarno in mirno, ugotoviti le pa moral po svoji dolžnosti, da se vrši ob naši državni meji gibanje, ki daleko presega manjšinsko stremeljenje na sokolskem polju.

Treba je tedaj vendarle govoriti o St. Ilju, ne kot vprašanju vaške politike, marveč o vprašanju obrambe naših državnih in nacionalnih mej.

St. Ilj, prva železniška postaja naše države na jugoslovenskem severu, je preprosta kmečka vas, kakor so tudi druge v Slovenskih goricah. Že pred vojno pa je je začel glavni naval zavestne germanizacije, ki si je hotela po prosti taktiki južne železnice pridobiti pot do morja. »Dunč« muss das Kieles Erze je bilo geslo. Isti Nemci, ki živijo danes v St. Ilju, niso tam rojeni. Rojeni niso bili niti v stari Avstriji. To so umetni naseljenci, ki so s pomočjo društva »Südmark« in njene grške banke nakupovali slovensko kmečko zemljo. Ker velenjski poti k Jadranu »Südmark« se ni bila dovolila, je se ustanovila še organizacija »Heimattatze« z izrecnim kolonizacijskim namenom. S pomočjo teh bolnih družtev so nakupovali posestva obuboženih selkavov za priseljenice iz južne Nemčije, ki so na morali biti luteranci. Tem priseljenecem se mora dati, sprilicavalo, da so mirni in pošteni ljudje, ki želijo živeti z domačinom v miru in sporazumu. To pa tega ne dopuščajo eksponenti dajalcev

Papežovo potovanje v Milan

Milan, 12. oktobra. d. Tu se je razširila govorica, da bo papež Pij XI. ob koncu oktobra posetil Milan. To bi bilo prvo, da bi papež po spravi med Italijo in Vatikanom izvršil daljše potovanje.

Naši kraji in ljudje

Vpisovanje na Aleksandrovi univerzi

Do včeraj se je vpisalo 1640 slušateljev — Šolnine je zaenkrat vplačane 282.325 Din — Vpisi na medicinsko in filozofsko fakulteto

Ljubljana, 12. oktobra.

Akademski mladež se zbira in vpisuje na fakultete. Po hodnikih in pred dekanati stoji skupine slušateljev; živahno debatajo o perečih, v akademsko življenje posegajočih vprašanjih. Na črnih objavnih deskah so nabiti proglašeni in letaki, nekateri prav umetniško izvršeni. Društva vabijo naraščaj pod svoje okrilje. Nekatera so izdala kar tiskane manifeste.

Ze prvi dan vpisovanja, 26. septembra, je bil velik naval na kvesturo, ki se je morala zaradi hitrejšega poslovanja preseliti v predavalnico juridične fakultete, nekdanjo sejno dvorano deželnega zbora. Tam je vodja kvesture g. Tomc posloval do danes, ko je naval inškriventov penehal. So bili dnevi, ko je prišlo na kvesturo do 200 slušateljev. V mnogih primerih je šolnina hudo zadelo slabše situirane akademike. Saj se je vendar zgodilo, da je sin veleindustrija plačal razmeroma nizko šolnino (450 Din), dočim sin državnega uradnika 350 Din. Mnogo višjo šolnino so plačali sinovi staršev, ki plačujejo službeni davek. Najvišjo šolnino sta plačala 2 jurista in sicer neki Mariborčan 1250 Din in neki Ljubljčan, sin uglednega trgovca, 1000 Din. Doslej je bilo na šolnini plačanih 282.325 Din. V ta znesek pa ni všteta vpisnina 100 Din, ki jo morajo vsi plačati vsi.

Na univerzo se je vpisalo Ze 1640 slušateljev in slušateljic, lani do 14. oktobra 1825. Kakšna je razdelitev na posamezne fa-

kultete, še ni točno ugotovljeno. Na medicinsko fakulteto je vpisanih že 111 medicincev, prijavilo se je tudi 40 Poljakov izraelske konfesije. Njih vpis pa za enkrat ni izvršen, ker morajo kvesturi predložiti davčne listine v svrhu določitve šolnine. Zanimanje med Poljaki za ljubljansko univerzo je postalo prav znatno; že lani je v Ljubljani študiralo medicino 15 Poljakov. Naučili so se kaj hitro slovenščine in so marljivo dijaki.

Vpisovanje v vse fakultete bo trajalo še do 20. t. m. Velike so težave z ubožnimi spriceli, na podlagi katerih inškriventi prosijo za oproščenje šolnine in vpisnine. Prvi in drugi dan je morala kvestura zavrniti mnogo ubožnih spricel, kajti veljavna so le v primeru, če je izkazano, da prosišči starši plačajo največ 60 Din neposrednega davka. V socialnem pogledu je prav značilen pojav, da so na teološki fakulteti skoro vsi oproščeni šolnine. Vpisanih je 156. Od 1640 vpisanih akademikov pa je plačalo šolnino 1015 slušateljev.

Velik je naval slušateljic na filozofsko fakulteto, kjer bodo kmalu dosegle večino. Vpisi na tehniško fakulteto so porasli. Prav mnogo Bosancev in Dalmatincev se je vpisalo na montanistični oddelek. Do 300 primorskih akademikov je na univerzi vpisanih samo provizorično, ker jim oblasti delajo ovire pri izdaji potrdila o plačevanju neposrednih davkov. O veljavni njihovega vpisa bo pač odločal univerzitetni svet.

cah in pripadajo bolni otroci tudi različnim slojem.

Po podatkih osrednjega Higijenskega zavoda je bilo 24 primerov v teku teku prvih treh tednov septembra tudi v notranosti države in sicer v dravski in savski banovini po 2 v prvem tednu, v drugem tednu 1 v zetski in 3 v savski, v tretjem tednu pa v dravski 1, v savski 8, v drinski 1, v dunavski 5, v moravski banovini pa 1 primer. V primeru s številom prebivalstva število obolelih sicer ni veliko, ker pa je od drugod in tudi že iz naših krajev od poprej znano, da tudi redkim primerom te nevarne bolezni v teku enega leta sledi prihodnje leto močna epidemija, nas morejo tudi ti primeri navditi z veliko skrbjo. V prvi vrsti je potrebno pravočasno organizirati poseben bolniški zavod in pripraviti dovoljno količino serumov proti tej nevarni bolezni, ki v mnogih primerih zahteva življenje, ali pa zaustavi hude posledice.

Pri doslej ugotovljenih primerih otroške paralize v Beogradu in tudi v drugih pokrajinah je bila najmlajša žrtev nevarne bolezni stara 8 mesecev, najstarejša pa 8 let, dočim je večina žrtev stara okrog dve leti. V Zagrebu je doslej prijavljenih 27 primerov in je banska uprava izdala okrožnico z navodili, kako je postopati v primeru, ako se ta bolezen pojavi in kako se je obravnavati.

Pri boleznih žolca in jeter, žolčnih kamnih, zlatiči uravna naravna »Franz Josefov« grenčica prebiva na naravnost popoln način. Izkušnje na klinikah potrjujejo, da učinkuje domače zdravljenje s »Franz Josefov« vodo posebno dobro, če jo, mešano s toplo vodo, izpijemo zjutraj na tešče žolodce. »Franc Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Trije so šli na zadnjo pot

Ljubljana, 12. oktobra

V torek smo spremili k večnemu počitku upokojenega poštne sekretarja g. Rada Jegliča. Pogrebna vlaga Sokola in črstenega delavca se je udeležilo veliko število občinstva, ki je izkazalo pokojniku obče simpatije in spoštovanje. Poleg osulega občinstva se je udeležilo pogreba direktor Gregorič s celotnim osebjem dravske direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani. Zastopano pa je bilo tudi Sokolstvo s prvim podstaršom SKJ br. Engelbertom Ganglom na čelu. Po svojih odposlancih pa se je udeležilo pogreba tudi novomeški Sokol.

Danes ob 14.30 je sledil pogreb ravnatelja Narodne tiskarne g. Ignacija Verbalca. V Knapljevici ulici se je zbralo številno občinstvo. Po blagoslovitvi krste se je razvil žalni sprevod izpred Narodne tiskarne po Dunajski cesti in naprej po

Danes nepreklicno zadnjikrat!

Opereta

Ljubljana, čarna, velekomičnih zapletov, dvotipov, smeha in sladkih melodij

Hrepenenje 202

Zgodba o zamenjanem malem oglasu

Magda Schneider

Fritz Schulz, Rolph Goth, Paul Kemp

Predstave ob 4., 4/8 in 4/10.

Nov »UPA« zvočni tednik.

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Dalmatinski ulici, Komenskega ulici in dalje proti pokopališču Sv. Križa. Takoj za križem je korakalo v kroju zastopstvo Ljubljanskega Sokola s praporom, naskar so sledili nosilci vencev. Tudi na vozu s krsto je bilo več lepih vencev, izmed katerih se je posebno odlikoval oni Narodne tiskarne. Za vozom s krsto so korakali užalošeni sorodniki, za njimi pa zastopniki lastništva in uprave Narodne tiskarne, tako g. Alfonz Zerjav, predsednik Tiskovne zadruge g. prof. Josip Breznik, g. Josip Lavrenčič narodni poslanec g. Rado Pustoslavšek, sedanji ravnatelj Narodne tiskarne Fran Jezeršek, predsednik Industrijske zbornice g. Rado Hribar, dalje predstavniki faktorске zveze in številni zastopniki črne umetnosti.

Pred 16. uro so se jele zbirati v prav velike množice v Jegličevi ulici, od koder so iz mestne hiše spremili k večnemu počitku bivšega ravnatelja okrajne bolniške blaginje, vrliga pevca g. Otona Pelana. Pred hišo žalosti so zapeli pevci Hubadove župe Prelovcve »Zadnje slovo«. Po blagoslovitvi krste se je razvil velik žalni sprevod po Smartinski cesti proti pokopališču pri Sv. Križu. Za križem je korakala godba Sokola I., ki je vso pot igrala žalostinke. Za godbo so korakali s starim praporom na čelu zastopniki Ljubljanskega Sokola v kroju, pa tudi številni člani v civilu. Sledila sta prapor ljubljanske Čitalnice, ki ni bil že dolgo, dolgo v sprevodu, in prapor Ljubljanskega Zvona. Dalje so korakale dolge vrste zastopnikov pevskih zborov v prvi vrsti Glasbene Matice s predsednikom Hubadove župe g. dr. Svigljem ter ostalimi predstavniki na čelu, nato pa vrste pevcev in pevke. Sledili so nosači prekrasnih vencev, voz z duhovniki in mrtvaški voz. Med predstavniki, ki so spremili pokojnika na zadnji pot, so bili tudi predsednik Glasbene Matice, senator dr. Ravnikar, dalje dr. Zirovnik, direktor konservatorija Matej Hubad, direktor opere g. Polić in pa uradništvo OUZD. V kapelici pri Sv. Križu so zapeli pevci pokojnika v slovo žalostinko »Usliši nase. Od odprtem grbu sta se od blagega pokojnika poslovila v imenu pevskega zbora G.M. predsednik Silvan Pečenko, ki je posebno naglašal tovariško dobroto, kremeniti značaj in dolgoletno navdušeno delovanje pevca Pelana, in predsednik Hubadove župe dr. Svigljel. V zadnje slovo so še pevci zapeli večno lepo »Spomladi vse se veseli« naskar so začele na krsto padati prve grude.

Dve častni diplomi

Ljubljana, 12. oktobra

V izloženem cknju Zvezne knjigarnje je razstavljena častna diploma, ki jo bo v nedeljo ob priliki svojega obnega zbora v Celju poklonil Klub koroskih Slovencev do brotniku koroskih rojakov, vladnemu svetniku, upokojenemu gimnazijskemu ravnatelju g. Emiljanu Lileku, sirovečemu etnologu in zgodovinarju, ki bo 15. t. m. obhajal svoj rojstni dan (lani je praznoval 80-letnico). G. Lilek je zaslovel po svojih razpravah in spisih o raznih državnopravnih pravnih stvareh. Izdal je pred leti razpravo v nemškem jeziku: »Über die deutsch-österreichische Anschluss- und Kriegsschuldfrage. Diploma, s katero ga je imenoval klub za častnega člana, predstavlja Gosposvetsko polje, v desnem vogalu pa prizor ustoličenje koroskih vojvod. Izdelal je zelo okusno celjski strokovni učitelj za risanje g. Grašar.

V Magličevem izloženem oknu pa je razstavljena diploma, ki jo Udruženje zemljoknjžnih uradnikov kraljevine Jugoslavije, sekcija Ljubljana, poklanja svoemu dolgoletnemu predsedniku g. Franu Petroviču, vodji zemljiške knjige ljubljanskega okrajnega sodišča. Diploma, izvrstno delo akad. slikarja Hinka Smekarja, je res originalna in vzbuja mnogo zanimanja. Predstavlja nam odprto zemljiško knjigo. Na eni strani je kmečki listič. Kmetič in njegova žena z veliko skrbjo gledata v knjigo, kjer je naslikana njih borbna hišica s travniki in njivami. Vse pa teži veliko breme »hipoteke«. Nasproti sedita v velikem zadovoljstvu veržnik — spekulant in obilna njegova soproga. Smehljajoča se obraza gledata na svoje vile in gradiče. Nad knjigo pa stoji resnega obraza uradnik zemljiške knjige s peresom v roki, da zabeleži nove spremembe in nova bremena na eni strani, na drugi pa nove lastnine. G. Petrovič se marljivo udeležuje organizacijskega javnega dela in je tudi upravnik uradniškega glasila »Naš Glas«.

Grenčica Hunyadi Janos je najzanesljivejša in najidealnejše odvajalno sredstvo.

Za nego las samo specialna sredstva! Svoje žive in nežne lase mučite, če uporabljate v njihovo nego čistila sredstva, ki so namenjena mrtvim stvarem. Pri takem čiščenju manjkajo kosmetični dodatki, ki pospešujejo tvorbo las in zamajajo lasem lepoto, predvsem pa zdravje. Samo ne kakih eksperimentov, ker je vašega najlepšega okrasa, vaših las, za to preveč škoda! Lepe in zdrave lase vam zajamči redna nega s »Črno glav« in »Haarglanz Shampoonom«, ki ohrani vaše lase zdrave in odporne ter jim da tudi prekrasen sijaj. »Črna glava« s stalno prilogo sredstva »Haarglanz« je specialno sredstvo za nego las na podlagi tridesetletnih izkušenj. 8

Usoda kočevskih ciganov

Kočevje, v oktobra.

Našim ciganom iz slavnega Hudorovičvega rodu prav huda prede. Ne le, da je tudi nanje pritisnila strašna gospodarska »grisa«, o kateri vam ve povedati stari poglavar Tone stvari, da se človeku lasje jezijo in da je letos na polju slaba letina, tako da je imel kočevski kmet skoraj vsako koruzo prešeto in redke krompirjeve raide točno v evenci, sedaj je vprašanje kočevskih ciganov prišlo tudi pred mestne očete, in to ni kar tako. Dosedaj so imeli naši stari »poštenjaki«, kakor sami sebe nazivajo, opravka kvečjemu z mestno policijo ali žandarmerijo, zdaj pa imajo nad seboj še mestne očete.

Stvar je namreč taka, da so morali kočevski mestni očete poskušati na seji dolgo in ostro, vseskozi utemeljeno pritožbo čuvarjev reda in pravice in se o tej odločiti: ali naj se cigani izženejo iz naše občine, zlasti iz slavnega Šahna, ali pa naj pade težka odgovornost celotne ciganske nadloge na občinske očete. Pritožba je seveda povedala, da cigani niso »purgarji«, to je, da sploh ne spadajo v našo občino, ki ima že stoletja in stoletja meščanske pravice in jih je torej v smislu vsesplošnih pravnih paragrafov izgnani v njihovo domovinsko občino. Ker pa pravi pritožba tudi, da cigani sploh ne spadajo v nobeno občino, je ta stvar potem zelo komplicirana in je enostavna rešitev popolnoma nemogoča. Cigani seveda na drugi strani trdijo (po najnovejši izjavi »starega«), da so domovinsko pravico priposestovali, ker niso samo trideset let tu naseljeni, ampak celo desetkrat trideset. Dokazati tega sicer ne morejo, kajti ni nihče od ciganov doslej še pisal analov in kronike, ker to ne spada v njihov delokrog in sploh bi bila to zamuda časa, potrat papirja in črnila. Ta »splohe« pride predvsem tu do izraza. Seveda bi morala naša mestna občina dokazati nasprotno, da pred tristo leti tod ni bilo nobene ciganske duše. Ta proces, ki bi ga lahko sprožil i ciganski rod Hudorovičev i mestna občina, bi bil brez dvoma eden največjih v svetovni zgodovini in bi lahko sprožil po vsem svetu še druge, kajti težko je najti na svetu kotička, kamor ne bi stopila ciganska noga. In bi sodniki osiveli v tem strašnem procesu in zaman tipali za salomonsko pametjo in razsodnost. Gotovo bi sledil temu procesu vsaj en odstotek več samomorov, kakor jih je rodil tisti znani proces v Lübecku.

Kočevski cigani gotovo ne želijo prav nič slabega mestni občini. Njihovi konji res potepajo travo v Šahnu, ampak to ne nalašč. Če poberejo po gozdiških suhih in evjevje, delajo cigani to le iz prevnote želje, da počistijo gozd nesnage. Hranijo se pa sami in še nikoli ne pomnijo ljudje, da bi katerikoli cigani ali njegova življenjska družica zalezla v mestno ubožnico. To bi baš pomenilo, da želijo mestni občini kaj slabega. Verjemite, cigani ne bi zdržali v ubožnici, pa če bi bil prisiljen tam umirati. Vzdignil bi se pet minut pred smrtjo in bi šel pred vrata ubožnice umreti. Edini strošek, ki so ga napravili cigani v zadnjem času mestni občini, je bilo plačilo 200 Din za pogrebne stroške ciganskega otroka Cekole Hudoroviča. Toda tu niso cigani sami prav nič krivi. Ali je bilo treba streliti udariti ravno med ciganske otroke in tam do smrti pobiti malo Cekole, Cigani gotovo niso strelje poslali nad nio, marveč kvečjemu tisti, ki prav pogosto želijo otroka brez vsega, a so drugi odredili moderen pogreb in krsto iz hrastovine in drugo, kar vse mnogo stane.

Tudi cigani morajo neke živeti. Če bodo izgnani od tam, kjer že dolgo, dolgo žive, bo pač menda občina morala plačati selitvene stroške, ker se Hudoroviči ne bodo izselili »na lastno prošnjo, marveč »službeno«.

Zagorska občina v borbi proti brezposelnosti

Oskrba dela in zaslužka je več vredna kakor vse podpore

Zagorje, 12. oktobra.

Prebivalstvo Zagorja razburja vest o novih redukcijah pri TPD. Mogoče ne bo tako hudo, kakor se napoveduje, revščina delavstva in hude posledice delavske krize pa so že sedaj baš v zagorski občini večje, kakor v vseh drugih delih revirja TPD. Beda, ki ogroža življenje mnogih delavcev in njihovih rodbin, se je že davno začela razširati tudi na druge sloje in zaradi tega je delavska kriza najnujnejše in najtežje je dnevno vprašanje. Tudi zadnja seja občinske uprave se je bavila v prvi vrsti z vprašanjem, na kak način bi se dalo zaposliti delavce, ki nimajo ničesar razen svoje delavne sile, in ki so z lastnim in z življenjem svojih rodbin navezani le na zaslužek.

Občina že od nekdaj posveča največjo skrb usodi delavstva in je tudi letos pri sestavi proračuna oskrbelo sredstva za regulacijo potoka Kotredšce v prvi vrsti zaradi tega, da bi se pri tem delu lahko zaposlilo vsaj nekaj brezposelnih delavcev. Regulacijska dela so se vršila v teku pol leta in bodo v nekaj dneh končana. Skozi tri mesece je bilo zaposlenih okrog 60 brezposelnih delavcev, ki so imeli sicer skromen zaslužek, a so z njim vendarle lahko oskrbeli prehrano za sebe in svoje družine. Če bi se dela prekinila, bi ostalo nedovršeno še zasipanje stare potokove struge. Občinski odbor, ki bi rad s skromnim zaslužkom še nadalje pomagal brezposelnim, pa je poskrbel, da se ne samo v občinskem odboru, temveč tudi splošno v javnosti razmotri in uvede akcija za zgradbo prepotrebne javnega kopališča. V to svrhu je bila sklicana anketa vseh društev in korporacij in kakor je bilo pričakovati, so se vsi udeleženci z odobravanjem izjavili za projekt občinskega odbora. Po tem splošnem načrtu naj bi se takoj

začelo z zasipanjem stare struge. Kopališče naj bi bilo postavljeno tik ob novi strugi Kotredšce, zemlja, izkopana iz bazena, pa naj bi se porabila za nasip nove in za zasipavanje stare potokove struge. Občinski odbor se uspešno pogaja za nakup potrebne zemljišče, obrnil pa se je tudi na Higijenski zavod v Ljubljani, ki je že pregledal teren in bo v kratkem izvršil vse potrebne in podrobne načrte.

Kakor pri izvedbi vseh drugih načrtov v današnjih težkih časih, dela tudi pri tej investiciji finančno vprašanje največje težave. Finančni odbor, ki je v popolnem soglasju z javnostjo sprožil za splošno in posebej še za brezposelne reveže prepotrebno akcijo, pričakuje, da bodo merodajna oblastva upoštevala težavne razmere in dobre namene občinskega odbora ter ugodno rešile prošnje za prispevke k izvedbi načrta. Občinski odbor in vsa javnost stoji na stališču, da je na vsak način boljše, pobijati brezposelnost z oskrbo dela in zaslužka, kakor pa z razdeljevanjem malih podpor.

Pobijanje otroške mrtvičnosti

Beograd, 12. oktobra.

Prvi primeri nevarne nalezljive bolezni, znane pod imenom otroška paraliza (mrtvičnost), so se pojavili v Beogradu letos julija, pomnožili so se avgusta, nekaj pa jih je bilo tudi že v septembru. Po uradnih podatkih je bilo pretekli mesec 8 primerov, med katerimi pa so vsi šteti tudi trije importirani, pri čem, ki ni bivala že poprej v Beogradu. Vsi ti primeri so razen enega brez medsebojne zveze in je samo eden direkten prenos infekcije. Vsi primeri so bili ugotovljeni v raznih uli-

KULTURNI PREGLED

Uspeh jugoslovenskih umetnikov na Holandskem

Beograjsko »Vremec« je pridobilo te dni razgovor z odličnim kiparjem Tomo Rosandićem, ki se je vrnil iz Holandske, kjer je eodeloval pri aranžmanu jugoslov. likovne razstave v Amsterdamu. G. Rosandić je izjavil med drugim to-le:

— Uspeh naše razstave v Amsterdamu ni samo umetniški, marveč je obenem tudi velik nacionalni uspeh. Ves holandski tisk se ob tej priliki pisal o naši umetnosti, pa tudi o naši doželi sploh. Tako se je zopet dokumantiralo, da je umetnost most za spoznavanje Jugoslavije v inozemstvu.

G. Rosandić je povedal tudi nekatere zanimive podrobnosti:

— Četrto dvorano so zavzeli Slovenci. Občinstvo je sploh ugajal g. France Kralj: njegovo »Kmečki ženitovanec« je imelo zelo lep uspeh. V tej dvorani so bile tudi skulpture g. Toneta Kralja. V peti dvorani so bili na centralnem mestu gg. Jakopič, Vesel, Vidović, gđđ. Zora Petrovič in drugi.

— Vsi holandski listi, tako največji kakor najmanjši, so pisali o naši razstavi. Tako je list »De Telegraf« prinesel članke o Meštroviću in Rosandiću, a »Rotterdamsche Courant« je pisal pohvalno o naših slikarjih. Naš poslanik g. dr. Stražnički z veseljem zbira vse članke in znano mi je, da je njih število zelo veliko. Preko našega poslanika

smo bili povabljeni v Rotterdam in Haag, vrhu tega imamo vabila za Bruselj in Kopenhagen.

Poljaki slave svojega nacionalnega skladatelja

Za »Jutro« spisal g. Krause.

Moniuszko, ki je sedaj šestdeset let mrtve, toda duševno še vedno in večno živ, je vreden, da ga proslavljajo. Njegovo umetniško zapuščino bi morali tudi izven Poljske bolni ceniti nego jo cenimo. Več proučevanja bogatega dela tega velikega poljskega skladatelja bi samo koristilo!

Varšava se zaveda, kaj mu dolguje poljski narod. Če bi bili časi ugodnejši, bi ondolna Velika opera postavila na oder njegove najpomembnejše opere v popolnoma novi in scenaciji in režiji. V težkih časih proslavlja velikega skladatelja skromneje, a nič manj prestrčno. »Grad strahove« igrajo v stari in scenaciji, zato so pa »Halcko« dali v novi zasedbi. Fedyczkowsky v naslovni vlogi. Golubowski v tenorski partiji. Maj kot bari ton so mnogi zanimivejši od Wiśniewskega, ki je pel že toliko, da se ga je človek do dobrega nasitil.

V splošnem imam vtisk, da vodstvo varšavske opere ni v najboljših rokah. Treba bi jo bilo spraviti na nekdanjo višino.

V Poznanju, kjer so opero ukinitili, sem zopet prisostvovali opernemu večeru, ki med

strahove s Fedyczkowsky v glavni vlogi je bil posvečen spominu genialnega Moniuszke. Od izvedbe »Halcke« pod milim nebom ni prišlo: kaj se pač vreme spozna v umetnost?

Najzastnejšo proslavo Moniuszke sem doživel v Gdanskju. Tamošnji Poljaki so pridelali koncert, ki je imel po umetniški višini malo enakih. Podij, okrašen s sliko velikega mojstra, je bil ves v venčih. Po kratkem nagovoru je nastopil orkester pod vodstvom Jana Niewinskega. Med drugim je igral »Krimski sonetez«, nekoliko pozabljen, a osvežujočo skladbo Moniuszke na Mickiewiczov tekst. To so zares močne glasbene slike, spisane zelo samovsečno. Nato je pela Wanda Wirminska, velika poljska pevka, ki v zadnjem času deluje na Dunaju. Tako je ta Moniuszkova proslava postala dozdokd krona koncertne sezone v Gdanskju. Pri koncertu nisi videl niti treh Nemcev — celo ena največjih mednarodnih pevki jih ni mogla privabiti, da bi skupaj s Poljaki proslavili Moniuszko. Tako je bilo v Gdanskju...

Dušan S. Nikolajević odgovarja

Ugledni srbski književnik g. Dušan S. Nikolajević nas je naprosil, da objavimo tudi mi naslednjo njegovo izjavo:

Več od dužeg vremena ja sam predmet, ne samo žužnja i jetkij, nego i nesvesnih napada i klevetanja od strane celokupne katoličke štampe u našoj otadžbini. Ova se ružna kampanja naročito rasplamtela od kako je praški list »Češke Slovo« objavio voljan sud o mojoj drami »Volga«, u kojoj

analiziram razliku između Zapadnog i Istočnog hrišćanstva.

Iz naše otadžbine kampanja se prenela i u evropsku katoličku štampu, naročito italijansku. Ugledni italijanski list »Giornale d'Italia« podlegao je klevetama. Iako se ne služi rečnikom ovađšnjih katoličkih novina, ovaj italijanski list u više mahova je tvrdio ono isto što o meni iznose i prinose jugoslovenski klerikalci. Meni, kao piscu, može laskati G. Giornale d'Italia ne spori vrednost mome književnom radu, ali to me ne može sprečiti, da najodoljnije odbacim sve niske insinacije. Od njih je najgora ona po kojoj ja ispadam čovek koji, pomagan tajno od slobodnih zidara, s planom ubacuje versku netoleranciju. Sve što sam pisao o hrišćanstvu, upošle, i o katolicizmu, plod je mojih filozofskih shvatanja i mojih životnih iskustava. Ja nemam nikakvu drugu namenu nego da kažem moju istinski tolerantnu misao, a iza mene ne stoji nik. Stojim sam i, ma da smatram da je čast biti pravi mason, ja nisam nikada bio niti sam u redovima slobodnozidarskim.

Dušan S. Nikolajević.

Slovenska šolska Matica bo letos izdala tri knjige: prof. Ozvalda »Psihologij«, Pedagoški zbornik in obsežno razpravo o Goethejevi »pedagoški provinciji«. Knjige izidejo že do Novega leta. Clanarina (Din 30, dijaki Din 20) se pošilja Slov. šolski Matici, Ljubljana, Komenskega ulica (šola na Ledinu).

Za proslavo Dragutina Freudenreicha, V Zagrebu se je sestavil odbor za proslavo 50-letnice odrskega delovanja nestorja hrvaških

igralcev Dragutina Freudenreicha. Slavnostna proslava bo dne 5. novembra v zagreškem gledališču. Odbor, ki mu načeljuje penik dr. Dragutin Domjančić, vabi za ta dan v Zagreb vse prijatelje in častilce tega velikega in zaslužnega gledališkega umetnika. Zbira se tudi narodni dar, s katerim se bodo Hrvatje na viden način oddolžili Dragutinu Freudenreichu. Podpredsednik odbora je slovenski rojak, kanonik Janko Barle.

Jugoslovenski klasiki v izdanju beograjskega Narodnega dela. Znano založništvo »Narodno delo« v Beogradu je napovedalo novo izdanje jugoslovenskih klasikov, ki ga označuje kot »prvo in edino sistematično in kritično urejeno jugoslovensko domačo biblioteko«. Napovedani so izbrani spisi Dositeja Obradovića, P. Preradovića, Vuka Karadžića, P. P. Njegoša, Ivana Mažuranića, Gjura Jakšića, Senoce, Zmaja, Srećke, Matavulja in Prešerna. Kakor je videti, je ta izbira vsaj glede Slovencev kaj malo sistematična, ker pa še ni objavljen celoten program, je treba počakati nadaljnjih vesti. Vsekakor je zanimivo, da bo Prešernovo delo izšlo v Beogradu že v drugem izdanju. Prvi izbor je pred leti izdal Geza Kohn, in sicer izvirmik obenem a srbskohrvatsko prepsnitvijo Trifuna Gjučkica. Kakšno bo izdanje »Narodnega dela«, ne vemo.

Izbrane spise F. M. Dostojevskoga v srbskohrvatskem prevodu, 35 knjig na približno 10.000 straneh, je napovedala znana beograjska založba »Narodna prosveta«. Med njimi so vsi veliki romani (Bratje Karamazovi, Idiot, Zločin in kazen, Ponižani in razžalje-

Beli zobje: Chlorodont

prijetno osvežujoča zobna pasta s poprovno melo
tuba Din 8.— in Din 13.—

Domače vesti

• Shodi ministra Pucija. G. minister Pucelj se udeležil v teku tega meseca naslednjih shodov v dravski banovini: v nedeljo 16. t. m. v St. Jurju ob južni železnici, v nedeljo 23. t. m. v Križevcih in v St. Jurju ob ščavnici in v nedeljo 30. t. m. v Novem mestu.

• Vážen sestanek učiteljev - ekskurzistov. V nedeljo 16. t. m. se bo vršilo na Sv. Gori pri Litiji važno zborovanje učiteljev ekskurzistov, kateremu so vabljani vsi prijatelji EO. Na dnevnem redu je program za leto 1932-33, zlasti pa organiziranje smučarskega tečaja za učitelje. Sv. Gora je najbližje dostopna s postaje Save pri Litiji, od koder je do koč 100 minut pešhoje. Po prihodu jutranjih vlakov, ob 11. se bo vršil krst svetogorske koč, zatem pa zborovanje EO.

• Vodnikarji! Bilimo se lani koma št. vili! Ne dajte, da bi nazadovale. Vsa naša v svojem krogu deluje za čim večje število članstva!

• Osebná vest. Naš generalni konzul v New Yorku g. Radoje Janković je prisel v Beograd, da informira merodajne kroge o prilikah naših izseljencev v Ameriki.

• Premestitve v carinski službi. S krajevim ukazom so premeščeni: carinski inšpektor Emil Tomšič v Metkoviću za višjega carinskega inšpektorja pri glavni carinarnici v Ljubljani, carinski kontrolor v Ljubljani Matija Mihelič po službeni potrebi k glavni carinarnici v Zagrebu, višji carinski kontrolor Alojzij Pip na Sušaku kot carinski inšpektor k glavni carinarnici v Mariboru, višji carinski kontrolor v Mariboru Stjepan Rafajlovič v Beograd, carinski oddelek finančnega ministrstva, dalje sta premeščena pomožni finančni sekretar v Ljubljani dr. Ante Tentor v Zagreb k carinskemu odseku sarske finančne direkcije in višji finančni sekretar carinskega odseka dravske finančne direkcije v Ljubljani k finančni direkciji v Beograd. Z odliko finančnega ministra sta premeščena carnik Branimir Randić iz Maribora v Zagreb in pomožni carnik Miroslav Vuković iz Ljubljane v Subotico.

• Imenovanje v sodnopisarniški službi. Na dosednjih službenih mestih so imenovani za zvanjske dnevničarje: Maša Jundeva in Marija Nesmanova, obe pri višjem dolžnem sodišču v Ljubljani, Karla Kranjčeva in Josip Furlan, dolžno sodišče v Ljubljani, Marija Aščevića, okrajno sodišče v Novem mestu in Josipina Hribarjeva, okrajno sodišče Celje. Upokojen je oficijal Josip Horvat, okrajno sodišče v St. Lenartu. Po službeni potrebi je premeščen iz Koberjeva v St. Lenart višji oficijal Josip Medved.

• Razpis zdravniške službe. V splošni bolnici v Mariboru se razpisuje mesto šefa kirurškega oddelka. Prosnje pri kr. banski upravi v Ljubljani do 20. oktobra.

• Službeni list dravske banovine objavlja v 81. letišnji številki: Norme za gips in za lahko opeko; Izpodbembo pravilnika o banovinskih davčnih dravskih banovni ne ter objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1932.

• Zračni sprehodi nad Beogradom. Družba »Aeroput« je organizirala zračne sprehode nad Beogradom in okolico. Zračni sprehod z vožnjo od zemunskega pristanišča do aerodroma in nazaj bo stal 140 Din.

• Akcija stanovanjskih najemnikov. V Beogradu se je v zadnjih dneh vršilo zborovanje delegatov Organizacije stanovanjskih najemnikov Jugoslavije, na katerem so razpravljali o važnih vprašanjih najemnikov. Delegati so posetili ministra za socialno politiko ter ga zaprosili, naj bi se v jesenskem zasedanju Narodne skupščine postavil na dnevni red načrt zakona o stanovanjih. Zveza najemnikov je tudi ministrskemu predsedniku dr. Sršiću predložila spomenko s prošnjo, naj bi se stanovanjskim najemnikom omogočilo tudi zastopstvo v občinskih in mestnih zastopih. Slednjič je bil storjen sklep, da se dne 30. t. m. priredi zborovanje stanovanjskih najemnikov v svrhu odobrenja resolucije, v kateri bodo najemniki pojasnili svoje stališče.

• Mornarji zahtevajo svoje pravice. V Dubrovniku se je te dni po inicijativni pomorskih kapetanov vršila skupščina mornarjev. Sprejeta je bila resolucija, v kateri zahtevajo, naj se v smislu zakona o zaščiti delavcev uredi delovni čas mornarjev ter se jim da socialna zaščita kakor drugim delavcem.

• Otrokova smrt zaradi dinarja. V Zagrebu je 22 mesečni sinček Ljudevit Perićakove pozoitni dinarski novci. Otroka so takoj prepeljali v bolnico, a pomoči zanj ni bilo: umrl je že naslednjega dne. Odrasla je bila obdukcija.

• Umri je od veselja, ker al je pridobil hišo. V Velikem Bečkereku je v pisarni javnega beležnika (notarja) naglo smrti umrl Jakob Dengel, seljak iz Sečnja. Dengel je kupil tamkaj lepo hišo ter prišel k notarju, ki naj bi sestavil kupno pogodbo. V pisarni mu je nenadno postalo slabo in zgrudil se je mrtel. V zadnjih dneh je bil nenavadno dobro razpoložen in ni skrival

ni. Zapiski iz mrtvega doma i. dr.). Vseh 35 zvezkov bo izšlo v teku enega leta.

• Jugoslovanski repertoar v praških gledališčih. Narodno divadlo bo uprizorilo v novi sezoni Gunduličovo »Dubravko«, Mestno gledališče pa Lovričovo »Ljubezen v pristanici« in Križevci »Gospod Glembečev«.

• Čehoslovako-jugoslov. revija, ki izhaja v Pragi, je s pravkar izšlo prvo številko nastopila tretji letnik. Izmed članov v tej številki omenjamo: Stara Bratislava in Jugoslovenci (dr. Ovid Faust); Pregled sodobne slovaške poezije (Milan Hanko); Kulturni napredek Slovaške po vojni (A. Vrbaček) i. dr. V številki je mnogo kronističnega in informativnega drobiža, čitčega se naših vzajemnih stikov.

Prof. dr. Frank Wollman na jesenskih potovanjih po Jugoslaviji. V letošnji »Ročnici (Letopisu) Slovenskega instituta« je objavil univ. prof. dr. Frank Wollman poročilo o svojem studijskem potovanju po Jugoslaviji. Pri tem omenja tudi proučevanje slovensčine in njenih narečij. »Prvi mesec sem študiral gorenjske dialekte, zlasti v zakotnih planinskih vaseh na severni gorenjsko-koroški meji. Beležil sem si zlasti govorico v vasi Vrbi pri Radovljici, rojstnena kraju Prešernovem; te zapiske bom kasneje izkoristil za metrično raziskovanje Prešernove verz. S stališča metričnih studij sem posvečal posebno pozornost gorenjski oksitozezi. V drugem mesecu sem prenesel svoje študije na historično področje slovenskega jezika na Dolenjsko in sem primerjal dolenjski naglas z ljubljanskim govorico. Pri mojih pogostih obiskih v Ljubljani mi je dajal

svojega veselja, da si je pridobil hišo. Pri obdukciji trupla se ugotovilo, da ga je zadela kap.

• Oblike in klobuke kemično čistil, barva, pisarja in lika tovarna Jos. Reich.

Iz Ljubljane

u— Starše naše srednješolske mladine opozarjamo, naj pošljejo svoje otroke v nedeljo na ljudski simfonični koncert, ki bo ob 11. uri v unionski dvorani. Spored je po večini sestavljen iz klasične glasbe, imeli bodo pa priliko slišati mladega, izredno nadarjenega violončelnika Vihorja Mirana, ki naj bo vsem mladim poslušalcem sijajen vzgled, kaj lahko doseže nadarjenost, pridnost in vztrajnost. Po vseh naših domih se goji glasba s hvalevredno intenzivnostjo. Mladini pa dajmo priliko, da čuje dovršena izvajanja. Stojšče stane 4 Din, sedeži so pa od 6 Din naprej.

u— Naslednji filmski spored ZKD bo alpinski vojni film »Planine v plamenih«. V tem filmu, v katerem igra glavno vlogo znani alpinist Louis Trenker, bomo videli prizore iz divje borbe proti Italiji med svetovno vojno na zasneženih vrhovih Dolomitov. Velenapieti film se bo predvajal od petka dalje v Elitnem kinu Matici.

Ali potrebujete čistilno sredstvo?

Zgodaj jutraj dosežete normalno lahko izčiščenje, če vzamete prejmi večer 2-3 dražeje ARTINA. Dobilo se v vseh lekarnah. Vsebinska škatelica po 8 Din.

zadostuje za 4 do 6 krat. Odobreno od Ministr. soc. politike in narodnega zdravja San. oddel. S. Br. 12258 od 12. julija 1932.

u— Kapelnik Neffat je izbral za prvi letošnji ljudski simfonični koncert v resnici bogat, izredno zanimiv, a tudi krassen spored. Glavno orkestralno točko ljudskega simfoničnega koncerta je Schubertova simfonija v a-molu, eno izmed poslednjih del nesmrtnega kralja pesmi, ki je ostalo nedovršeno in ima samo dva stavka. Simfonija v a-molu je znana po svojih pesniški obliki. Polna je prekrasnih melodij. Najbolj je znan sicer kratak, a posebno prisrčen motiv v čelu. Schubertova simfonija v a-molu je brez dvoma eno najlepših in v vsakem oziru najhvaležnejših del vse klasične literature. Poleg Schuberta sta zastopana na koncertu z orkestralnimi deli Mozart in Massenet. Kot solist koncerta pa nastopi Vihor Miran. Izredni violončelniki talent, ki bi ga lahko imenovali našega čudežnega mladega violončelnika. V lanskem sezoni je v raznih krajih večkrat nastopil na javnih koncertih ter že vselej največje zanimanje, pa tudi največje občudovanje poslušalcev. Izvajal bo po eno Bachovo in Vieuxtempsovo skladbo s spremljevanjem orkestra. — Predprodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Maticice. — Koncert bo v nedeljo popoldne ob 11. uri v unionski dvorani. Cene so zelo nizke. Sedeži se dobe od 6 do 20 Din.

u— Učni tečaj Trgoškega društva »Merkur« v Ljubljani. Trgoško društvo »Merkur« namerava prirediti večerne učne tečaje, ki se bodo vršili ob delavnih v času od 7. do 9. zvečer. Ti tečaji so namenjeni za naslednje predmete: slovenska trgovska korespondenca, knjigovodstvo, stenografija slovenska ali nemška, italijanski in nemški jezik. Tečaje se otvorijo pod pogojem, da se prijavijo za posamezne predmete zadostno število udeležencev. Kdor želi obiskovati take tečaje, naj se prijavijo v društveni pisarni v času od 10 do 12. popoldne in od pol 3. do 5. popoldne (Gregorčičeva ul. 27., pritličje Trgoškega doma).

u— Nov grob. V ljubljanski bolnici je umrl upokojeni strojevodja g. Franjo Perhavec. Pogreb bo jutri ob 14.30. Blag mu spomin, žalostnim našim sožalje!

u— Zanimivosti z živilskega trga. Imamo prvi teden gob. Na trgu jih je bilo večeraj po štetju tržnih organov 560 kosov in jerskov okoli 6000 kg. Cene so bile nekoliko stalne. Slabše gobe so bile po 3 Din lepše pa od 4 do 6 Din, srednja splošna cena je bila 5 Din. Vse gobe so bile prodane v par urah. Bogat je bil tudi trg jesenskega sadja. Kmetice iz Kamenja in Ozalja so prinesle do 200 kosar ravnega grozdja po 4 do 5 Din kg. Tudi jabolki, prav lepih

u— Učni tečaj Trgoškega društva »Merkur« v Ljubljani. Trgoško društvo »Merkur« namerava prirediti večerne učne tečaje, ki se bodo vršili ob delavnih v času od 7. do 9. zvečer. Ti tečaji so namenjeni za naslednje predmete: slovenska trgovska korespondenca, knjigovodstvo, stenografija slovenska ali nemška, italijanski in nemški jezik. Tečaje se otvorijo pod pogojem, da se prijavijo za posamezne predmete zadostno število udeležencev. Kdor želi obiskovati take tečaje, naj se prijavijo v društveni pisarni v času od 10 do 12. popoldne in od pol 3. do 5. popoldne (Gregorčičeva ul. 27., pritličje Trgoškega doma).

u— Nov grob. V ljubljanski bolnici je umrl upokojeni strojevodja g. Franjo Perhavec. Pogreb bo jutri ob 14.30. Blag mu spomin, žalostnim našim sožalje!

u— Zanimivosti z živilskega trga. Imamo prvi teden gob. Na trgu jih je bilo večeraj po štetju tržnih organov 560 kosov in jerskov okoli 6000 kg. Cene so bile nekoliko stalne. Slabše gobe so bile po 3 Din lepše pa od 4 do 6 Din, srednja splošna cena je bila 5 Din. Vse gobe so bile prodane v par urah. Bogat je bil tudi trg jesenskega sadja. Kmetice iz Kamenja in Ozalja so prinesle do 200 kosar ravnega grozdja po 4 do 5 Din kg. Tudi jabolki, prav lepih

u— Učni tečaj Trgoškega društva »Merkur« v Ljubljani. Trgoško društvo »Merkur« namerava prirediti večerne učne tečaje, ki se bodo vršili ob delavnih v času od 7. do 9. zvečer. Ti tečaji so namenjeni za naslednje predmete: slovenska trgovska korespondenca, knjigovodstvo, stenografija slovenska ali nemška, italijanski in nemški jezik. Tečaje se otvorijo pod pogojem, da se prijavijo za posamezne predmete zadostno število udeležencev. Kdor želi obiskovati take tečaje, naj se prijavijo v društveni pisarni v času od 10 do 12. popoldne in od pol 3. do 5. popoldne (Gregorčičeva ul. 27., pritličje Trgoškega doma).

u— Učni tečaj Trgoškega društva »Merkur« v Ljubljani. Trgoško društvo »Merkur« namerava prirediti večerne učne tečaje, ki se bodo vršili ob delavnih v času od 7. do 9. zvečer. Ti tečaji so namenjeni za naslednje predmete: slovenska trgovska korespondenca, knjigovodstvo, stenografija slovenska ali nemška, italijanski in nemški jezik. Tečaje se otvorijo pod pogojem, da se prijavijo za posamezne predmete zadostno število udeležencev. Kdor želi obiskovati take tečaje, naj se prijavijo v društveni pisarni v času od 10 do 12. popoldne in od pol 3. do 5. popoldne (Gregorčičeva ul. 27., pritličje Trgoškega doma).

u— Učni tečaj Trgoškega društva »Merkur« v Ljubljani. Trgoško društvo »Merkur« namerava prirediti večerne učne tečaje, ki se bodo vršili ob delavnih v času od 7. do 9. zvečer. Ti tečaji so namenjeni za naslednje predmete: slovenska trgovska korespondenca, knjigovodstvo, stenografija slovenska ali nemška, italijanski in nemški jezik. Tečaje se otvorijo pod pogojem, da se prijavijo za posamezne predmete zadostno število udeležencev. Kdor želi obiskovati take tečaje, naj se prijavijo v društveni pisarni v času od 10 do 12. popoldne in od pol 3. do 5. popoldne (Gregorčičeva ul. 27., pritličje Trgoškega doma).

u— Učni tečaj Trgoškega društva »Merkur« v Ljubljani. Trgoško društvo »Merkur« namerava prirediti večerne učne tečaje, ki se bodo vršili ob delavnih v času od 7. do 9. zvečer. Ti tečaji so namenjeni za naslednje predmete: slovenska trgovska korespondenca, knjigovodstvo, stenografija slovenska ali nemška, italijanski in nemški jezik. Tečaje se otvorijo pod pogojem, da se prijavijo za posamezne predmete zadostno število udeležencev. Kdor želi obiskovati take tečaje, naj se prijavijo v društveni pisarni v času od 10 do 12. popoldne in od pol 3. do 5. popoldne (Gregorčičeva ul. 27., pritličje Trgoškega doma).

kvalitetnih, je bilo v izobilju; nad 200 kosar in zabojev. Prevladovala so štajerska, a lepa so bila tudi iz kamniške okolice. Zlatnih hrusk je primanjkovalo in so bile cene maslenkam in drugim od 5 do 7 Din. Na trgu se je pojavil prvi lep metliški koštanj po 3.50 Din liter. Na Sempeterskem nasipu so se večeraj vrstili vozovi krompirja in zelja. Bilo jih je do 80. Največ zeljnatih glav so pripeljali izanc in te od 0.50 do 0.75 Din kg. Kupčije so bile bolj slabe, boljše pa s krompirjem, ki ga je bilo 30 voz, na debelo po 0.75 do 0.90 kg.

u— Cene živini. V času od 3. do 9. t. m. so bile v Ljubljani naslednje cene govej živini: voli I. 4-4.50, II. 3-3.50, III. 2-2.50 Din kg žive teže, telce so bile po isti ceni kakor voli, krave I. 3-3.50, II. 2-2.50 in III. 1-2, teleta I. 4.50-5.50, II. 3.50-4.50, prašiči — speharji 9.50-10.50, in pršutarji 6-7 Din. Mast je bila 15-16, domača slanina se je podražila za 2 Din in je sedaj 12 do 14 Din kg, hrvaška pa 14 do 15 Din. Kože: volovske 6-7, kravje 5-6, telečje 6-7 in svinjske 0.50 kg.

u— Življenje in umiranje v Ljubljani. V septembru je bilo rojenih 91 dečkov in 85 deklic, 1 deček pa je bil mrtvoroden. Umrl je 39 možkih in 45 žensk, med temi 42 domačinov in prav toliko tujcev. V zavodih je umrlo 28 možkih in 34 žensk. Po starosti so umrli: do 1 leta 27, od 1-4 let 6, od 5-20 let 3, od 20-40 let 16, od 40-60 let 23 (14 domačinov), od 60-70 let 4 domačini in nad 70 let 13 (9 domačinov). Vzroki bolezni so bili: davica 2, druge nalezljive bolezni 2, jetika na soplilih 6, vnetje možganske mrene 2, bolezni na srcu 6, pljučnica 1, driska 9, slepič 3, vnetje ledvic 2, prirojena slabost 2, starost 8, nezgod 3, druge bolezni 27 in slabo označena bolezni 3. Mestnemu fizikatu je bilo prijavljenih 15 nalezljivih bolezni: skupni na tifuznih bolezni 2, škrlatinka 11, davica 6 in šem 2.

u— Aretiran sliptar. Polica je večeraj peneč aretirala zloglasnega sliptarja I. Pota, ki je zagrešil več goljufij zlasti v mariborskem okraju. Poskušal je sliptariti tudi v Ljubljani, a je bila policija nanj pravočasno opozorjena. Predeja je mogoče oškodovati svoje žrtve, ga je prijel ponoči v nekem lokalu na podlagi prijave nekega ljubljanskega detektiva in ga odvedel na policijsko upravo. Rota bodo najbrže izročili mariborskim varnostnim oblastem, ki so ga že dalje časa brezuspešno zasledoval.

u— Parna kotel OUZD je zopet redno odprta in sicer za moške ob torkih in sobotah, za ženske ob sredah in petkih, vsakokrat od 14. do 18. Pršne in kadne kotle so razen v ponedeljkih odprte vsak dan za moške in ženske od 8. do 19. ob nedeljah in praznikih pa od 8. do 12.

u— Izlet SK IIIrje. V nedeljo 13. t. m. bo v Ratačah semelj. SK IIIrja priredi na ta dan svoj članski izlet v Planico. Odhod s popoldanskim in večernim vlakom v soboto iz Ljubljane. Če bo v nedeljo zjutraj vozil turistiški vlak, pa se člani poslužijo lahko tudi njega. Članice in člani, ki se udeležijo tega izleta, naj se prijavijo vsaj do jutri popoldne pri blagajni kavarne »Evropae«.

Urbas Marija nasl., najfinjšje kranjske klobase, Ljubljana, Komenskega 16. Tel. 2865

Slamičev »štibelček« vedno me mika, misli prijetne le tjakaj hita, tam se z likerji želodec poflika, tam razvedri se ožno sroa. 11879

DENTIST - TEHNIK
FRANJO FRANČIČ
naznanja
otvoritev ZOBNE PRAKSE
na Dunajski cesti — STOŽICE št. 152
nasproti Konzumu, zadnja hiša. 12401
Ordinira od 9. do 12. in od 3. do 6. ure.

PLESNA VAJA
družabnega odseka Z. P. N. J. se vrši danes zvečer v veliki dvorani UNIONA.
12424

Danes plesna vaja
Društva zas. in avt. nam. v Ljubljani
V VELIKI KAZINSKI DVORANI
Pričetek za začetnike ob 20.15, za ostale ob 20.45. 12397

Sovjetski učenjak v letu 1932. Čudno in značilno sliko o življenju sovjetskega učenjaka je podal dolgoletni moskovski dopisnik »Prager Presse« J. E. Šrom, pisec več objektivnih knjig o sovj. Rusiji, v svojem potopisu »Potovanje v Moskvo leta 1932.« (Pismotnost z dne 5. oktobra): »Obiskal sem učenjaka svetovnega imena, da bi mu bil izročil pozdrave znancev iz tujine. Ne spadam med one, ki lahko kar z obratom roke prilagode metodo svojega raziskovanja marksizmu. To se mu takoj pozna po načinu, kako mora živeti. Iz desk razbitih zaboja se je naredil mizo, knjižnice police in stole. Na životu nosi tisočkrat zaprano srajco, običen je v ozke, bogve po kom podarjene hlače; je bos. Ima sicer napol razbite čevlje, a jih šteti, da lahko gre zvečer na ulico. Sedel za svojo mizo med kopico rokopisov, knjig in virov in dela tako pridno, kakor bi sedel v kakšnem kabinetu Akademije ali v najboljši opremljeni znanstvenem zavodu. Samo malce bolj je, ko se oziram okrog sebe in zmedem, ko gledam na njegove bese noge...«

POVEČANE SLIKE
v rjavi, modri ali sivi barvi, že od 3 Din naprej pri 11924

Foto Tourist
Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6.

Samo še danes ob 4., 7. in 9.

GRETA GARBO

v filmu ljubezni in strasti
„Grešnica“
Predstavi ob 4., 7. in 9. zvečer.
Zvočni kino Ideal

u— Starešinsko društvo »Jadrane« vabi vse svoje člane na članski sestanek, ki bo jutri ob 20. v restavraciji »Zvezda«. Dnevni red: Razgovor o političnem položaju. Referirja g. dr. Marjan Zajec. Vabljani tudi starešine »Triglava«.

u— Preporodovci! V soboto 16. t. m. ob pol 5. popoldne se bo vršilo predavanje dr. Ivana Laha o temi: Slovensko diševo in balkanska vojna. Udeležba strogo obvezna za vse člane. Načelnik kulturno-znanstvene sekcije.

u— Delavski oder »Svobodec« uprizori repizo »Dobrega vojaka Švejk« v nedeljo 16. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Premijera je izborna uspeha in vzbudila veliko občudovanja, tako da je za repizo že sedaj veliko povpraševanje po vstopnicah, ki se dobe v Delavski zbornici.

u— Društvo »Taborec« Drevi ob 20. bo v društvenih prostorih (Hotel Tivoli II) komemoracija mučenika Vladimira Gortana. Govoril bo tov. Pahor. — Oddolžimo se spominu junaka - mučenika!

u— Napovedani znanstveni sestanki: Slov. zdravniškega društva odpade zaradi kolizije z običnim zborom društva romanih zdravnikov.

u— Redni mesečni sestanki Zveze akademsko izobraženih žen se bo vršil dreva ob 20. v posebni sobi gostilne Cinko, K. Pitarjeva ulica.

u— Seja odseka za reševanje prošelj kraljevnega odbora Rdečega križa bo jutri ob 18. v društveni pisarni, Volfova ul. 12.

u— Poročila sta se v ponedeljek, 10. t. m. g. izredni univ. profesor dr. Viktor Korosec in gospodična Marija Verovškova, biva meščanskošolska učiteljica! Bilo srečno!

Pri boleznih žolča, jeter in žilcev je priporočljivo, da izpijete vsake dva do tri mesece skozi nekaj tednov vsak dan zjutraj na tešče pol kozarca Saxlehnerjeve »Hunyadi Janosa«. »Hunyadi Janosa« grenčica je izborna, neprekosljiva, naravno odvajalno sredstvo. Ureja stolico, odvaža škodljive snovi iz telesa, poživlja organizem in dela telo bolj odporno. Dobiva se v lekarnah in drogerijah in vseh boljših trgovinah. Pazite na etiketo z rdečim srednjim poljem!

u— JNAD Jadran. Na današnji otvoritvi plesnih vaj bo igral »Romy« jazz najnovše slagierje iz izvirne Gregorčeve opere »Erike«, katere premijera bo v soboto v operi. Vljudo vabljeno! — Odbor.

u— Preporodove plesne vaje bodo tudi letos v Trgovskem domu pod častnim damskim pokroviteljstvom. Otvoritev neprekljeno v soboto 15. t. m. ob 20. Igra jazz »Romy«, ki ga sestavljajo sami akademiki in si je pridobil ime že pred inozemsko publiko in drugod. Ples vodi g. Jenko. Vabila smo že razposlali in veljajo seveda kljub preloženemu terminu. Vse očene dame pa, ki vabila pomotoma niso prejele, prosimo, da reklamirajo vsak dan v Preporodu (Tomanova ul. 3).

u— Osebe, ki so videle, kako se je v ponedeljek 10. t. m. zvečer ob pol 6. na Aleksandrovi cesti zaletel motor v dva otroška vozička, prosim, da javijo oglasnemu oddelku »Jutrac« svoj naslov.

Iz Maribora

a— JRKD na Dravskem polju. Državna stranka je tudi na Dravskem polju poglana med našim kmečkim prebivalstvom zdrave korenine, kar pričajo nazorno množestveni lepo uspešni sestanki in shodi. Preteklo nedeljo je imel poslanec gosp. Krejči sijano obiskano shod v prostornih lokalih g. Möschla v Račah. Poslušalci so sprejeli njegovo podrobno poročilo o notranjopolitičnem in gospodarskem položaju z odobrevanjem na znanje in so mu izrekli zaupnico. Na shodu sta tudi govorila sreski načelnik g. Makar in okrajni tajnik JRKD g. Primec.

a— Ljudska univerza v Mariboru sporoča, da bo v petek 14. t. m. ob 20.15 predaval g. dr. Fr. Toplak, specialist za ženske bolezni o spolnih zablodah mladine. Petkovo predavanje je namenjeno moškemu spolu, fantom nad 14. letom starosti. V ponedeljek 17. t. m. ob istem času in v istih prostorih pa bo predavanje z isto vsebino tudi za ženski spol.

a— Četrtniška vožnja v Maribor. Za komemoracijo prvega slovenskega koncerta, ki bo 6. novembra v veliki dvorani pivovarne »Union« v Mariboru s točno ponovitvijo koncertne sporeda pred 70. leti, je v vsej banovini veliko zanimanje. Četrtniška vožnja na vseh železnikah je že zagotovljena. Potrebne legitimacije po 5 Din se bodo dobile v najkrajšem času pri vseh podružnicah »Putnika«, denarnih zavodih in železniških blagajnah.

a— Apel na premožnejše sloje. Ime slikarja Riharda Jakopiča mi znano samo Slovencem in Jugoslovenom, temveč tudi ostalemu svetu. Kdor si hoče kupiti po razmeroma nizki ceni kakšno njegovo sliko, naj si ogleda kolekcijo njegovih del, ki je razstavljena v pisarni Narodne odbrane v Grajski ulici 5. Mariborčani, poskrbite, da ostanete vse slike v slovenskem Mariboru.

a— Maribor je dobil novo godbo. V dvorani Nabavljalne zadruge drž. uslužbencev je bil ustanovni občni zbor novega godbenega društva, ki ima namen v okviru nacionalnega udejstvovanja gojiti glasbo med poštnimi in brzojavnimi uslužbenci. Novo društvo ima že 24 navdušenih godbenikov, ki jih je že pričel vezbati agilni kapelnik France Petrovič.

a— Čvete v jeseni namesto pomladi. Ob državni cesti med Bohovo in Teznom stoji jablana, ki ni mela preteklo pomlad nobenega cvetja, ker so jo popolnoma

V uradu

ste stalno izpostavljeni nevarnosti nalezljivih bolezni. Če se bočete obvarovati pred gripo, vzemite

Panflavin-PASTILE

BAYER

Odobreno od Ministarstva soc. politike i nar. zdravlja S. Br. 15051. od 26. 8. 1932.

obzrje gosencine. Pred dnevi pa je jablana nenadoma ozelenela in je zdaj v polnem cvetju.

a— Obmejni promet na severni meji v septembru. V preteklem mesecu je prišlo v Jugoslavijo na severni meji 3607 Jugoslovenov, 5898 Avstrijcev, 1394 Čehoslovakov, 612 Nemcev in 550 podanikov drugih držav; skupaj torej 12.061 oseb. Na posamezne prehodne točke odpade: na Maribor 8753, št. IIJ 2019, Čmurek 103, Dravograd 290, Prevalje 469, Radgona 420 in Hodoš 17 oseb. V istem času pa je odšlo čez severno mejo iz naše države 3754 Jugoslovenov, 7071 Avstrijcev, 2441 Čehoslovakov, 593 Nemcev in 554 podanikov drugih držav. Skupaj torej 14.443 oseb in sicer preko Maribora 11.112, št. IIJ 2115, Čmurek 77, Dravograda 287, Prevalje 448, Radgona 372 in preko Hodoša 32 oseb. Transitični promet je bil največji z Italijo, na drugem mestu pa sčji Avstrija. V mesecu septembru izkazuje tranzitni promet naslednje številke: Maribor-Rakek 1322, obratno 1421, Prevalje-Maribor 448, obratno 410, Prevalje-Ljubud 701, obratno 811, Prevalje-Kotoriba 72, obratno 21, skupaj tedaj 5206 oseb. Od 1. januarja do 30. septembra izkazuje tranzitni promet 33.991 oseb.

a— Premalo pozornosti goham posvečajo ljudje, ki si nabirajo gobe sami po pohorskih gozdovih. Mnogi ne razlikujejo užitnega jurčka od hudo strupenega vražjega gobana. V torek popoldne so se zastrupile z gobami v Zrkovski ulici 17 na Pobrežju stanujoča 62letna dinarica Ana Resarijeva in pri njej stanujoči

KINO LJUBLJANSKI DVOR

Tel. 2730.

Dekle na križu

Evelyn Holt — Ernst Verebes

Ob 4. pol 8. in 9. zvečer.

Najnižje cene Din 2.—, 4. in 6.—

Iz Celja

— Pomožna šoljca za brezposelne in reveže, širši odbor za pomožno akcijo v Celju in okolici je imel v torek zvečer v sejni dvorani na mestnem načelnstvu sejo, na kateri je bilo sklenjeno, da bo ožji akcijski odbor takoj prišel s stalnim in intenzivnim delom za izvedbo pomožne akcije. V mestni občini se je doslej prijavilo 57, v okoliški občini pa 166 brezposelnih s številnimi družinskimi člani. Vsteti niso številni reveži, a tudi končno število brezposelnih, ki pridejo pri podeljevanju pomožnih, bo večje. Prispevki za pomožno akcijo se ne bodo nabirali po določenem odstotku od izplačanih ali prejetih med in plač, nego bodo posamezne pogoje delodajalcev in delojemalcev same med seboj pobirale prispevke v blagu in gotovini in jih oddajale akcijskemu odboru. Pričakovati je, da se bodo v podporni sklad stekali precejšnji zneski, ki bodo omogočili čim hitrejšo in izdatnejšo omiljenje bede brezposelnih in revežev v mestni in okoliški občini.

— Avtomobil nabiralne akcije za brezposelne v Celju in okolici je večeraj zvečer zaključil svoje vožnje. Nabiralci so zlasti v mestu nabrali mnogo darov in blaga in denarja. Pri darovalcih, ki še niso prišli na vrsto, bodo darila pobrana pozneje.

— Ljudsko vseučilišče. Otvoritev predavanja v novi sezoni bo v ponedeljek ob 20. v risalnici meščanske šole. Predaval bo g. dr. Valter Bohinec o ognjenikih naše zemlje in predaval številne lepe skiptične slike. Ljudsko vseučilišče bo tudi priredilo tečaj ruskega jezika. Kdor se zanj zanima, naj se javi v torek med 18. in 19. v risalnici deške meščanske šole.

Šeu g. Blaža Godina ob Mariborski cesti pri žaganju drv odletelo poeno v 63-letnega delavca Antona Višnarja z Dobrove pri Celju, ga zadelo z vso silo v vrat pod brado ter mu razmesarilo vrat in poškodovalo sapnik.

— Tat v gostilni. V noči na nedeljo se je spazil neki možki v gostilno g. Albina Bergerja v Kapucinski ulici, razbil šipo na kredenci ter si prisvojil 8 steklenic likerja, 10 zabjev keksov in 5 škatlic sardin. Storiča so aretirali v torek 11. t. m. zjutraj na nekem kozolcu v Polulah v osebi 20-letnega brezposelnega mesarskega pomočnika Jožeta Šanteja iz Jurkloštra in ga izročili sodišču. Šantej taji tatvino.

— Popravek. V večerajšnji notici v treh preokah je treba popraviti ime okrajnega sodnika v Prevaljah, ki se imenuje Janko Karlovšek in ne Karlovich, kakor je bilo pomotoma objavljeno.

— Mestni kino predvaja danes ob 20.30 izvrstni zvočni film »Alrauna« po znanem romanu H. H. Ewersa. V glavnih vlogah Brigita Helm, Albert Bassermann in Bernhard Goetzke.

— Sokolska plesna šola bo pričela z rednimi plesnimi vajami v nedeljo 16. t. m. Plesne vaje bo vodil priljubljeni plesni mojster g. Ljubo Černe iz Ljubljane.

Iz Kamnika

— Proslava zlatega jubileja kamniške »Lira« obeta biti res lepa pevška manifestacija. Zanimanje za sobotni koncert »Lira« je izredno veliko ne samo med kamniškimi občinstvom, ampak tudi drugod. Vsak bi bil rad navzočen pri proslavi zlatega jubileja prvega slovenskega pevškega društva, saj je bila »Lira« vedno ponos Kamnika. Veliko radost je posebno vzudila med meščani vest, da je Nj. Vel. kraljica blagovoliva prevzela pokroviteljstvo nad proslavo. Posebno pa je že sedaj veliko zanimanje za nastop pevskih zborov, ki pridejo iz neizračunljivih krajev, da nastopijo na nedeljskem koncertu in priložnostjo k čim dostojnejši proslavi svojega starostnega prava. Ker je dovoljena polovična vožnja, bo obisk brez dvoma prekašal naše pričakovanje, saj je prijavljenih že veliko število delegatov raznih pevskih društev itd. Koncert se bo obakrat vršil v sokolski telodavnici, ki je sicer zelo akustična, vendar pa se upravičeno bojimo, da bo za nedeljski koncert premajhna. Prvotno je bila za ta koncert določena

dvorana gasilnega doma, ki je mnogo večja in pripravnija.

— Požig v Nevljah. Na zahtevo državnega tožilstva iz Ljubljane je bil aretiran v četrtki neki fant iz Vrhpolja zaradi suma požiga Novakovega kozolca. Aretirane sicer odločno zanika, da bi bil on požigalec, vendar govori nekaj okoliščin proti njemu.

— Drzen vlom. Ko so v ponedeljek zjutraj v gostilni Kumer na Šutni domač vstali, so z začudenjem opazili, da je nekdo ponoči vlomil v gostilno. Vlomilec je prišel brez vrta od vežnih vrat, ki so bila od znotraj zaklenjena, v ključavnici pa je tičal ključ. V gostilniško sobo, kjer pa ni mogel dobiti drugega kakor gramofon. Da ne bi zbudil preveč ropota, je odnesel gramofon na vrh, kjer ga je odprl in pobral iz njega drobšč, katerega je bilo gotovo precej, saj je bila v Kamniku žegnanška nedelja.

— Poročila sta se v nedeljo g. inž. Fran Rebernik in gđ. Milica Žegarjeva. Prišli sta bili ga. narodni poslanec Cerer in inž. Pogačnik. Bilo srečno!

Iz Litije

— Koroški dan bo priredil PRK obeh narodnih šol v Trbovljah v ponedeljek ob 16. v Društvenem domu. Na sporedu je skiptično predavanje, koroške narodne pesmi, deklamacije in igra »Idino« v Korotanu. Ker je vstop prost, je udeležba vsakomur omogočena.

— Cestna razsvetljava. Ljudje se pritožujejo, da so naše ceste zelo slabo razsvetljene. Kadar je največja tema, čestne luči gotovo ne gorijo. Kaj je temu vzrok, ali tudi štednja? V današnjih časih bi bilo vendarle dobro, da so javne ceste nekoliko bolj razsvetljene.

Iz Litije

— Krst svetogorke koč. V nedeljo 16. oktobra bodo zasavski planinarji krstili lansko poletje odprto kočo na Sv. Gori. Koča bo nosila ime po predsedniku lititske SPD g. Ferdu Tomažinu, županu iz Šmartna. Slovesnost se bo pričela ob 11. uri. Izletniki, ki bodo dospeli na postajo Savo tako iz ljubljanske ali zidanske strani, bodo se lahko pravčasno dopeli h krstu. Pot na Sv. Goro je savske postaje dolga le 100 minut, ni naporna, ima pa krasen razgled. Sv. Gora pa je znana sploh kot biser med krasotami Zasavja.

— Prvovrstni premog in drva dobavljajo po znižanih cenah Franc Müllerer.

Dolgo pogrešano ženo so našli mrtvo

Novo mesto, 12. oktobra.

Iz vasi Klečeta pri Žužemberku je odšla s svojega doma prve dni oktobra posestnica vdova 55 letna Marija Blatnikova. Namenila se je na obisk k svoji poročni hčerki v vas Plešivec, kamor te dospela 5. t. m. že ob mraku. Pri hčerki je ostala le nekaj minut, nato pa se je podala nazaj proti domu.

Ker se žena še drugi in tretji dan po svojem odhodu od doma ni vrnila, so jo sli vaščani iskali. Po dolgem iskanju je posetnik Anton Glavič našel nesrečno ženo mrtvo v gozdu, imenovanem Smihelska gajina, ki se razprostira med vasio Klečeton in Plešivcem. O najdbi trupla so bili takoj obveščeni orožniki in okrajno sodišče v Žužemberku. Ker je posestnico na potu najbrže zadela kap in se na njenem truplu niso našli nobeni znaki nasilja, je bil dovoljen poisk, ki je bil izvršen včeraj. Pokojnica, ki je bila zelo skrbna gospodinja, zapušta šest otrok.

Svežo, čisto polt

in bele, mehke roke dobite z redno uporabo

NIVEA-CREME

Obraz in roke dobe svežo, negovano polt, če jih nadržete in na lahko masirate redno zvečer in predno se podate na prosto z Nivea-creme. Nivea-creme nadomešča potom eucerita maščobo kože, ki se je izgubila in hrani ter jača na ta način likivo, aktivira delovanje celic, tako da postane koža zopet čista, mehka, gladka in mladostno sveža.

Nivea-creme: Din 5.00 — 22.00

Jugosl. P. BEIERSDORF & CO. d.o.o. MARIBOR

Gregorčičeva ul. 24

— Delovanje Ljudskega vseučilišča. V ponedeljek 10. t. m. zvečer se je vršil v risalnici deške meščanske šole občni zbor Ljudskega vseučilišča. Po pozdravu predsednika vladnega svetnika g. C. Lileka je poročala tajnica gđ. Debelakova, da je priredilo Ljudsko vseučilišče v pretekli sezoni 14 predavanj, med njimi 7 skiptičnih. Povprečno se je udeležilo predavanj po 70 oseb, največji obisk je znašal 115. Blagajnik g. Srabotnik je poročal, da je imelo društvo lani 6.396 Din dohodkov in 4.469 Din izdatkov; premoženje znaša torej 1.916 Din. Darila, ki jih je prejelo društvo v gotovini, znašajo 2.990 Din, vstopnine pa je bilo 2.090 Din, dočim je plačalo predavateljem 2.622 Din. Iz poročila knjižničarja g. Mačnika je razvidno, da ima društvo 168 uvrščenih (med temi 8 novih) in 65 nevrščenih knjig, naročeno pa je na tri revije. V novi odbor so bili izvoljeni: predsednik vladni svetnik Lilek, podpredsednik Členšek, tajnica gđ. Debelakova, blagajnik Zdravko Kovac, knjižničar Mačnik, odborniki ravn. Černež, ravn. Marincič, Roš in Zemljik, namestniki narodni poslanec Ivan Prekoršek, dr. Rebernik in Srabotnik, pregledovalca računov Javševac in Turnšek. Otvoritev nove sezone bo v ponedeljek 17. t. m. ob 20. v risalnici meščanske šole. G. dr. Valter Bohinec iz Ljubljane bo predaval o ognjenikih naše zemlje in predaval lepe skiptične slike. Ker bo predavanje zelo zanimivo in poučno, pričakuje odbor čim večjo udeležbo.

— Koncert. Vjolijski virtuozi g. Karlo Rupel, basist g. Marjan Rus in operni dirigent g. dr. Švara, člani ljubljanske opere, bodo priredili 7. novembra zvečer koncert v Celju. Društva naj blagovolijo upoštevati ta datum.

— Kolo jugosl. sester v Celju je letos zaradi gospodarske krize pustilo običajno tombolo in ju bo priredilo prvi dnje leto. S čistim dobičkom te prireditve bo izvršilo potrebna popravila v svojem počitniškem »Celjskem domu« v Bakarcu, za katerega je še poslalo zadnji obrok kupnine. Sedaj bo mogoče pomagati odpraviti razne nedostate v tem domu. V počitniških kolonijah Kola jugosl. sester v Celju je bilo letos 279 oseb, med temi jih je bilo 28 le po nekaj dni na obisku pri otrokih. Plaćujoči kolonisti so omogočili 64 otrokom, da so lahko letovali tri tedne v Bakarcu, in sicer 18 zastojni, 46 pa po znižani ceni. Poleg tega so imeli znaten povzpet otroci, ki so bili s starši.

— Zanimivo popravilo na stolpu župne cerkve. Kleparsko podjetje g. Dolžana izvršuje sedaj popravila na 75 metrv visokemu stolpu župne cerkve. Delavci popravljajo strelodol, izmenjajo bodo konice, poplatali križ na vrhu zvonika in obnovili pločevinaste dele. Drzne delavce, ki v življenjsko nevarnem položaju mirno izvršujejo svoje delo, z občudovanjem opazujejo številni gledalci.

— Zrtev napada in huda nesreča. V St. Janžu pri Rečici v Savinjski dolini je neki možki v nedeljo v pretepu udaril 18-letnega mizarskega pomočnika Jožefa Venka s kolom po glavi in mu razmesaril levo uho. — V torek popoldne je na lesnem skladi-

Gospodarstvo

Mednarodno gibanje kapitala

Na velikih svetovnih tržiščih kapitala je v zvezi s svetovno krizo prišlo zadnja leta do pomembnega zastoja. Pred vojno so bile velike zapadno-evropske države na čelu z Anglijo posojilodajalke za skoro ves svet. Vloga Zedinjenih držav je bila v tem pogledu minimalna. Tik pred vojno je imela Anglija plasiranih v inozemstvu 18 milijard dolarjev, Nemčija pa skoro 5.6 milijarde. Večje plasmane v inozemstvu so imele tudi Belgija, Švica in Nizozemska. Po končani vojni so prevzele vodilno vlogo na svetovnem trgu kapitala Zedinjene države. Ščasoma sta tudi Anglija in Francija zopet pridobili na važnosti kot posojilodajalki. Seveda pa je po vojni glede dajanja posojil nastopila sprememba v toliko, da so se posojila dajala v znatni meri kratkoročno, kar je v veliki meri povzročilo lansko kreditno krizo.

Kakšno se je gibal zadnja leta izvoz kapitala v obliki posojil nam nazorno kaže najnovejša studija Društva narodov, sestavljena za razdobje 1927 do 1930. Kot glavne posojilodajalke so v tej statistiki navedene naslednje države: Zedinjene države, Anglija, Francija, Švedska in Češkoslovaška. Posojila, ki so jih te države dale leta 1927, so znašala 1595 milijonov dolarjev; naslednje leto se je ta vsota dvignila celo na 1987 milijonov dolarjev, zato pa je že leta 1929 padla na polovico, to je 895 milijonov, leta 1930 pa je dosegla le še 636 milijonov. Leta 1928 so več kakor polovico gornje vsote 1987 milijonov dolarjev dale Zedinjene države; še v letu 1929 pa se je razmerje še povsem spremenilo. Na čelo je stopila Anglija, ki je dala v obliki posojil inozemstvu 574 milijonov dolarjev, to je celo nekaj več kakor leta 1928, dočim so Zedinjene države dale le 206 milijonov (l. 1928 1099 milijonov). Prvo mesto kot posojilodajalka pa je morala Anglija že leta 1930 odstopiti Franciji. V tem letu je Francija dala inozemskih posojil za 252 milijonov dolarjev, Amerika za 196 milijonov, Anglija pa za 112 milijonov. Udeležba Češkoslovaške je v tem letu znašala 50 milijonov dolarjev (leta 1929 24), udeležba Švedske pa 26 milijonov (l. 1929 71).

Največ posojil je v razdobju 1927 do 1930 dobila Nemčija, namreč 2775 milijonov dolarjev (1072 milijonov l. 1927, 1007 milijonov leta 1928, 553 milijonov l. 1929 in 143 milijonov leta 1930). Hudo se je v teh letih zadoževala tudi Madžarska (vsaga za 245 milijonov dolarjev) in Poljska (za 273 milijonov). Zadožitev Jugoslavije je znašala 50 milijonov dolarjev.

Stanje Narodne banke

Po najnovejšem izkazu od 8. t. m. se je zlata in devizna podlaga Narodne banke v prvi četrtini oktobra zmanjšala za 114 na 2019.3 milijona Din; devize, ki se ne vstejejo v podlago, pa so istovrstno narasle za 5.7 na 91.5 milijona Din. Zaloga kovnega denarja, ki se je pred tedni gibala na višini 160 milijonov, je v prvi četrtini oktobra ponovno popustila za 8.3 na 96.6 milijona Din, kar prica, da novi srebrni novci nadalje prihajajo v promet.

Posojila na menice so se ponovno precej povečala, in sicer kar za 55.1 na 2184.5 milijona Din. Menični portfelj se je v zadnjih 2 mesecih (od 8. avgusta) povečal za 144 milijonov. Lombardna posojila pa so ostala v glavnem nespremenjena.

Obtok bankovcev se je povečal za 48.3 milijona Din in znaša sedaj 4881.1 milijona Din. Navzlic povečanju je obtok bankovcev letos za 420 milijonov manjši nego je bil lani 8. oktobra in za 771 milijonov manjši nego na isti dan pred 2 letoma.

Povečanje obtoka v prvi četrtini oktobra je predvsem posledica zmanjšanja obveznosti na pokaz, ki so se skrhle za 78.3 na 716.7 milijona Din. Nazadovale so tako privatne živorne vloge (za 57.3) kakor tudi živorne vloge po raznih računih (za 23.1). Na drugi strani pa so narasle obveznosti z rokom (kjer se knjižijo obveznosti zaradi blagajniških bonov), in sicer za 60.7 na 1472.8 milijona Din.

Razmerje kritja je ostalo v glavnem nespremenjeno. Kritje obtoka bankovcev in obveznosti na pokaz v zlatu in devizah znaša 36.07 odst. (v zadnjem izkazu 36.08 odst.), kritje v samem zlatu pa 31.49 odst. (31.32 odst.).

Stanje na dan 8. oktobra je bilo naslednje (v milijonih Din): v oklepajih razlike nasproti stavu od 30. septembra): aktivna podlaga 2019.3 (— 11.4), od tega v zlatu 1763.0 (—), v valutah 1.3 (+ 0.5), v devizah 255.1 (— 11.9); devize, ki se ne vstejejo v podlago 91.5 (+ 5.7); kovani denar 96.6 (— 8.3); posojila na menice 2184.5 (+ 55.1); lombard 352.3 (— 0.1); stari drž. dolg 1809.9 (+ 0.1); začasn. avans gl. drž. blagaine 600.0 (—); pasiva: obtok bankovcev 4881.1 (+ 48.3); obveznosti na pokaz 716.7 (— 78.3), od tega nasproti državi 3.9 (+ 2.1), po živornih računih 392.8 (— 57.3), po raznih računih 320.0 (— 23.1); obveznosti z rokom 1472.8 (+ 60.7).

Borze

12. okt.

Na ljubljanski borzi se je danes deviza Newyork nadalje nekoliko popravila. Okrepili sta se tudi devizi Praga in Berlin, dočim je London ponostil.

Na zaresnem učinknem tržišču se je Vojna škoda nadalje okrepila in je bila zaključena po 193. Tudi 7% Blairovo posojilo je bilo čvrsto in se je trgovalo po 88. Od dolarskih papirjev pa le 7% Blairovo posojilo

Izmed 10 ljudi jih ima 7 zobni kamen

...dobi

ga pa lahko vsak!

Izgubljeni zobje — znak staranja!

Kolikokrat je bil že zobni kamen kriv, da ste izgubili zob, ker ga niste pravčasno odpravili! Kdor si zobe redno čisti s Sargovim Kalodontom, odvrne to nevarnost. Pri nas je Sargov Kalodont edina zobna krema, ki ima v sebi sulforicinov oleat po Dr. Bräunlichu in ki zobni kamen polagoma in zanesljivo odpravi — zobe pa ohrani močne in zdrave.

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

ponovno popustilo na 34. 33.50 zaklj. 8% Blairovo na 37.50 zaklj. 7% Seligmanovo posojilo Drž. hip. banke pa je bilo zaključeno po 46.25. Promet je bil še v delnicah PAB po 215.

Devize

Ljubljana: Amsterdam 2308—2319.82 Berlin 1361.80 — 1372.60, Bruselj 796.91 — 800.55, Curib 1108.35 — 1113.85, London 197.19 — 198.79, Newyork ček 5722.14 — 5750.40, Pariz 225.18 — 226.30, Praga 169.90 170.76, Trst 293.35 — 295.75.

Zagreb. Amsterdam 2308.46 — 2319.82, Berlin 1361.80 — 1372.60, Bruselj 796.91 do —0, London 197.19—199.79, Milan 298.35 do 290.79, New-York kabel 5744.14—5772.40, New-York ček 5722.14—5750.40, Pariz 225.18 do 226.30, Praga 169.90 — 170.78, Curib 1108.35—1113.85.

Curib. Pariz 20.32, London 17.8275, New York 517.75, Bruselj 71.90, Milan 26.50, Madrid 42.40, Amsterdam 208.30, Berlin 123.10, Stockholm 91.60, Oslo 89.75, København 92.50, Sofija 3.73, Praga 15.33, Varšava 57.90 Bukarešta 3.07.

Efekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 192—194, za okt. 192—193, za nov. 190 do 192, 7% investicijsko 52—54, 6% begluške 34 bl. 7% Blair 33—34, 8% Blair 37—37.50, 7% Drž. hip. banka 44—46; bančne vrednote 3900 bl. Priv. agrarna banka 212—220.

Beograd. Vojna škoda 186, 190 zaklj. 7% investicijsko 52 den. 6% begluške 33.25, 33.50, 34 zaklj. 7% Blair 36 bl. Narodna banka 3950 zaklj., Priv. agrarna banka 220, 219 zaklj.

Dunaj: Dunav-Sava-Jadran 13.75, Staats-eisenbahnges. 16.30, Trboveljska 20.55, Alpina-Mont. 12.25.

Čar cirkusa

Ob prihodu cirkusa Gleich v Ljubljano

Cirkus Gleich je pristen in popoln v svoji stroki, kar dokazuje visoko število posetnikov vseh njegovih predstav, dresurnih preizkusov in živalskega parka. Kratko rečeno: cirkus Gleich je povsod zelo priljubljen.

Vse je pristno in popolno v tem cirkusu, kar pa ne pomeni, da misli cirkus svoje klovne in akrobate postaviti na kako posebno izvršeno stopnjo. Povsod pa se kaže, da si njegovi klovni in akrobati pri vsakem nastopu osvojijo publiko. Povsod drugod se lahko doseže popularnost tudi s pomočjo prijateljev. Takega sredstva za dosego popularnosti pa ni pri cirkusnem umetniku. Pisatelji in vsi umetniki si lahko z enim samim delom pridobijo sloves, umetnik v cirkusu pa si mora pridobiti svoj sloves pri vsaki predstavi posebej. Pred kritičnimi in treznimi očmi publike je brez moči vsaka reklama, ki se opira na kako prejšnje uspehe. Tudi večkrat ponovljene spretnosti se ne uveljavljajo, kajti vsaka predstava zahteva od umetnika nekaj novega.

Cirkuski umetnik se vsak večer ne bori samo za uspeh, temveč od izvedbe njegovega trika je v največjih primerih odvisno tudi njegovo življenje. Če pomislite na najdnežje produkcije v veliki višini, na scene med levi, severnimi medvedi in velikanskimi sloni, si lahko vsak misli, da je vse to boj in obnem tudi prava tekma za življenje. Pri vsem tem pa je publika vedno ne samo zelo kritična, temveč tudi neizprosna, ker zahteva vedno po vsakem še tako velikem dokazu največje spretnosti in smelosti spet in spet še kaj novega in

drznejšega. Artist, takozvani »letalec smrti«, ki se da pogosti 20 m daleč, je prav kmalu izpodrinjen od drugega kandidata smrti, ki je z najskrajnejšimi napori in z največjim življenjskim rizikom svoj polet spravil na 25 m. Krotilec, ki nastopa z 20 divjimi levi, pa je lahko pripravljen, da ga bo prihodnji dan zamenjal še drznejši dompteur, ki bo predvajal v največjem miru 25 divjih bestij.

Gleich je pristen in se drži stare cirkuske tradicije. Njegovo podjetje je in ostane cirkus, vzdržuje pa korak z novo dobo in zna najmodernejšo tehniko združiti s svojim podjetjem in jo najpametneje izkoristi.

Prej nekaj je nekaj shušnjanih konj vleklo od vasi do vasi par vozov, sedaj pa trije posebni vlaki prevažajo na največje daljave moderno urejeno cirkusko podjetje, ki razkazuje največje zanimivosti vseh delov sveta.

Kdor obišče kako predstavo tega cirkusa, preživi nekaj ur v oblasti prihodnje življenja in največje fantazije. Čudovitosti so mu nudili pestri programi in ko so v pozni nočni uri ugasnile luči v velikanskem mestu na kolesih, so spečega gledalca predstave obse sanje, v katerih so se nanovo pojavljali akrobati na trapezih, višoko v zraku, in vse ekotične zveri divjih krajev so se kazale zdaj v svoji neukrojeni pristnosti, takoj nato pa spet čudovito udomačene v ulogah, ki bi jim celo fantazija mogla komaj prisoditi. Vse ta čarobni svet pa se vrta okrog imena Gleich.

1034/n

NABAVA ŽIVIL ZA VOJAŠTVO

Intendantura Komande Dravske Divizijske Oblasti v Ljubljani bo na dan 14. oktobra t. l. ob 11. uri imela licitacijo za nabavo živil in to:

Pšeničnega zdroba	25.000 kg
makaronov	44.000 »
krompirja	31.000 »
zelja	35.000 »
čebule	2.800 »
ječmela	6.000 litrov
svinjske masti	11.000 kg
olja	1.700 litrov
sladkorja	3.000 kg
žganega ječmena	150 »
čikorije	130 »
kavine konzerve	3.500 »
leče	360 »
žgane kave	45 »
čaja	243 »
sulih sliv	500 »

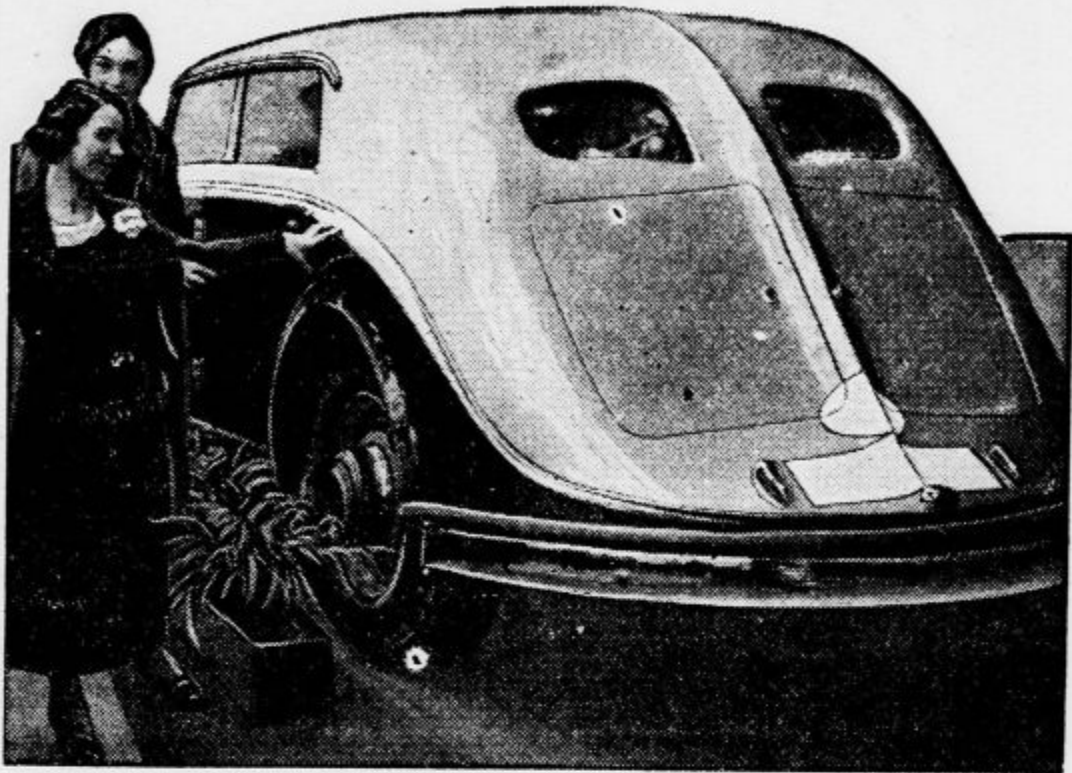
Poroči se lahko vidijo vsak dan v pisarni Intendanture Komande Dravske Divizijske Oblasti.

Kavcija (5% vrednosti posameznih vrst) se položi na blagajni podružnice Poštne hranilnice v Ljubljani 14. oktobra do 10. ure.

Iz pisarne Intendanture Dravske Divizijske Oblasti E. št. 12654 od 10. okt. 1932.

Iz življenja in sveta

Senzacija v pariškem avtomobilskem salonu.

V Parizu so pred dnevi otvorili razstavo avtomobilske industrije, ki prikazuje najboljše in najlepše izdelke svoje vrste. Avto tipa Maybach, ki ga vidimo na tej sliki, spada med najlepše in najelegantnejše voze na razstavišču.

650 m pod morsko gladino

Znani angleški zoolog prof. dr. William Beebe, ki se je posvetil z raziskovanjem morskih globin s pomočjo umno zgrajene jeklene kroglice (batisfere), pripoveduje zanimive stvari o svoji zadnji podmorski ekspedicijski s to pripravo, ko je dosegel 650 m.

Teh 650 m, priznava Beebe sam, je v primeri z velikimi morskimi globinami, presegajo celo 10 000 m, malenkost, toda učenjak se hoče že z naslednjo ekspedicijsko potopiti vsaj 1000 m globoko. Zgradil bo v ta namen še večjo batisfero z močnejšimi stenami, da bodo lahko vzdržale silovit v. d. pritisk. Sedanja krogla bi pritiska v tej globini ne vzdržala več.

Beebeja je spremljal v globlino ravnatelj Barton, in ker je brezžična zveza z Beebenovo tajnico na krovu ladje »Freedom« ves čas brezhibno delovala, nista imela drzne potapljača niti trenutek občutka, da sta brez pomoči izročena silam neznanega sveta. Vse vtiske sta takoj sporočala tistim. Prvi vtis ni bil baš vesel. Po prvih sto metrih ju je objela strašna tema, kakor da ju obdaja črnilno morje. Nikjer se ni zganila niti sled življenja. A potem se je prizorišče hipoma spremenilo in pred njunimi očmi so se pojavila še nikoli videna čuda. Zdelo se je, da vidita skozi »kroglo stekleno okno v gondoli zvezdnata nebo, na katerem pa so se zvezde premikale s čisto veliko hitrostjo.

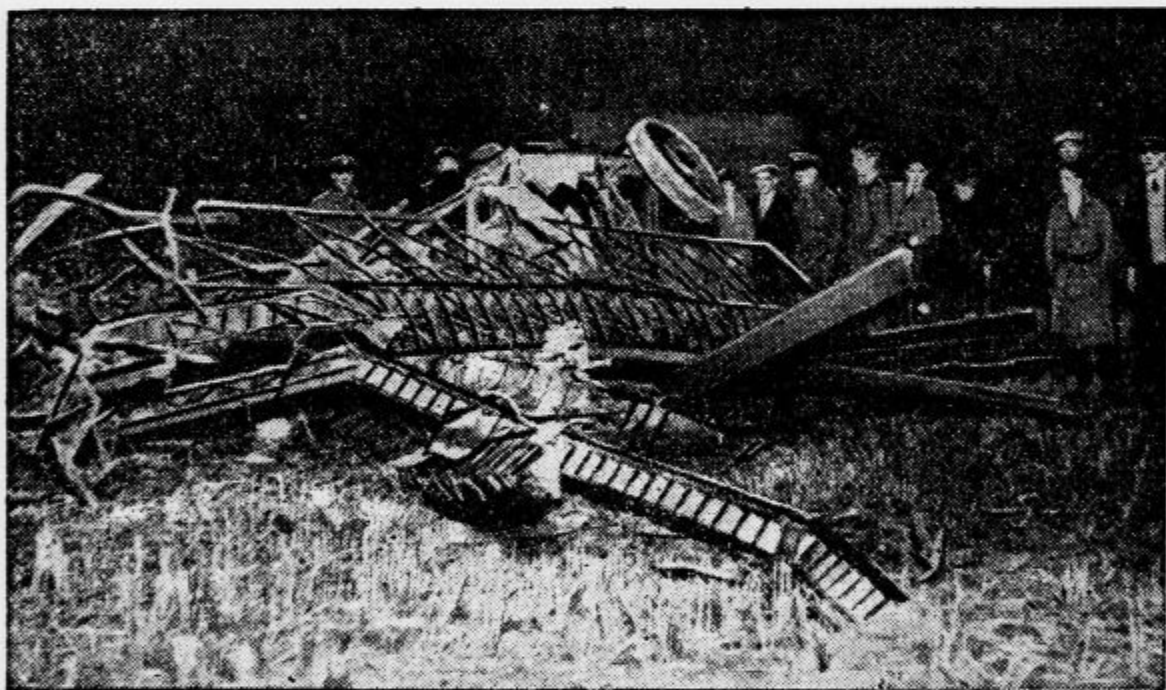
To so bila podmorska bitja, ki so izžarjevala svojo lastno svetlobo. Počasni sta lahko ločila tudi njih oblike, tembolj ker so priplavala čisto do šipe. Globokomorske ribe so izžarjeval svetlobo v vseh možgih bajnih barvah. Videla pa potem polip podoben bitja s teleskopskimi očmi in organskimi svetilkami, ki sta jih mogla celo fotografirati.

Hipoma se je približala gondoli ogromna, do 10 m dolga pošast, ki je smatrala batisfero bržkone za veliko žival, ki se je bila izgubila v to globino. Pošast je v trenutku odprla grozotno žrelo, iz katerega je žarela luč. V jekleni krogli je postalo naravnost svetlo. Tedaj se je levo od pošasti pojavila jata majhnih svetilkajočih se rib. Nestvor je planil z odprtim gobcem na to jato, gobec se je zaprl, luč je ugasnila in ribice so bile izginitve v žrelo. Tudi v teh globinah ista slika kakor zgoraj: boj za obstanek in zmaga močnejšega nad šibkejšim... (Pravkar izšla številka tedenske revije »Življenje in svet« priobčuje članek »Kaj je videl prof. Beebe v morski globini« s slikami.)

Škof — pilot

Ameriški škof Spelmann, ki se zadnji čas mudi po opravkih v Vatikanskem mestu, je te dni napravil z uspehom skušnjo za pilota.

Bombno letalo v razvalinah

Nad angleško grofijo Surrey se je te dni pokvaril motor bombnega letala s šestimi možmi posadke. Pilot si je prizadeval, da je ostalo letalo toliko časa v zraku, dokler niso odskočili vsi člani posadke s padali. Samo on in pomožni pilot se nista mogla rešiti in sta priletela mrtva na zemljo ter zoglelne v plamenih.

Polom kralja elektrike

Kakor so poročali listi te dni, so v New Yorku aretirali Martina Insulla, v Atenah pa njegovega brata Samuela, »kralja elektrike«. Ta »kralj«, vodja in duša 85 velepodjetij, enega najsilnejših ameriških koncernov, je postal žrtev gospodarskega vrtilca, ki je zadirjal preko severnoameriške celine.

Pred več nego 50 leti je prišel kot 20-leten mož iz Anglije v Ameriko, kjer je postal tajnik izumiteljskega genija Thomasa Alvea Edisona in vodja njegovih gospodarskih zadev. Postal je drugi podpredsednik njegove električne družbe, v začetku tega stoletja je se začel (samo)svajati in je hotel polagoma združiti svojo električno produkcijo v svojih rokah, pozneje še cestne železnice in plin. Postal je vodilna glava ogromnega omrežja koncernov, ki so imeli svoje središče v Chicagu, kamor se je bil že prej preselil.

Njegova napaka je bila morda v glavnem ta, da je verjel v neomejene bodoče možnosti elektrike in da se je v tem znamenju spustil v investicije, ki so v času prosperitete še kolikor toliko ustrezale dejanskim potrebam, v času nenadnega izbruha krize pa so morale postati ogromno breme. Ko je videl, da potreba po elektriki v mestu in na deželi narašča, je skušal dopolniti denarna sredstva, ki mu jih je dajala po razmeroma nizkih obrestih na razpolago Morganova banka. Dobil je ta sredstva v konkurenčnih bankah brez nadaljnega, a pri tem se je tako zapletel v obveznosti, da se ni mogel odtegniti finančnim bitkam, ki so se pričele s padcem tečajev poletja 1929.

Pri tem si je skušal pridobiti denarnih sredstev tudi s prodajo svojih obveznic in delnic in sicer odjemalcem elektrike in plina, ki so jo proizvajale njegove družbe. Dokler so ti odjemalci imeli kaj prihran-

kov, so prihajali Insulli v roke, ko jim jih je zmanjkalo, se Insullove denarne težave niso dajale več lajšati. Brez teh denarnih virov, zadovoljen bankam, ki so tihale same do vratu v denarnih težavah, je doživel še popuščanje potrošnje plina in elektrike. To je bil konec. Njegova podjetja bodo postala last Morganovega koncerna in konkurenčne družbe general Electric, kaj bo z njim, pa bo pokazal bližnji čas.

Zdravo in bolno telo

Rak ni podedljiv, le če imata oče in mati isto vrsto raka, podedujejo otroci naklon k bolezni in se morajo dati čisto preiskati.

Filip Macedonski je plačeval svoje zdravnike, kakor bogove, samo s kadihom.

Kloroform je za srce 30-krat bolj strupen nego eter.

Prof. dr. Halban zdravi vnetja odvodnic brez bolečin z lahkim Röntgenovimi žarki. Da prepreči pretrese in embolije, prinaša Röntgenov aparat k bolnikovi postelji.

Reakcija zdrave seči je praviloma rahlo kisla. Čudno pa je, da je seč pri eni in isti hrani z malo vode lahko izrazito kisla, če pa zauživa človek dosti vode, je nevtralna ali reagira celo alkalno.

Po dr. Bendasu je škrlatinka najbolj pogosta v oktobru in septembru, najbolj redka v juliju, krivulja difterije pa pada od januarja do julija z majhnim dvigom v marcu in maju. Suho vreme pospešuje obe bolezni, škrlatinko vrhu tega temperatura 15–10 stopinj Celzija, difterijo pa temperatura 10–4 stopinj.

Einstein se preseli v Ameriko

Zavod za napredne študije v New Yorku, ki se je osnoval l. 1930 s 5 milijonsko dolarsko glavnico Lunze Bamberger in ga. Gould, naznanja, da je prevzel prof. Einstein na njem vodstvo tečajev za matematiko in teoretično fiziko. Služba je dosmrtna. Einstein se bo zaradi tega stalno preselil v Ameriko in se bo posvetil ustanovi z vsemi razpoložljivimi silami. Kljub temu pa je uredil lužbovanje v Ameriki tako, da bo lahko vsako leto prihajal na predavanja v London. Zaradi nove pogodbe bo Einstein odpovedal svoje mesto na berlinski univerzi.

Evropa tam, kjer je bila leta 1850

Holandski gospodarstvenik Colijn je imel na zadnjem zasedanju Društva narodov v Zenevi poročilo, ki je učinkovalo porazno na poslušalce. Ugotovil je, da v šestih letih, odkar praktično sodeluje pri gospodarskih akcijah Društva narodov, ni bila uveljavljena še nobena izmed sklenjenih pogodb. V pogledu gospodarstva je danes Evropa tam, kjer je bila pred dva in osemdesetimi leti. Morala bo zategadelj resignirati na avtarkijo, o kateri se toliko piše, in zopet dvigniti umetne zatvornice, ki si jih je postavila sama.

Strokovnjak za manjšinska vprašanja

Guan, delegat Urugvaja.

Je bil na zadnjem zasedanju Društva narodov v Zenevi izvoljen za poročevalca o manjšinskih vprašanjih.

Trdovratno zapeko, katar debelega črevesa, napetosti, želodčne motnje, zastajanje krvi, nedelavnost jeter, zlato žilo, bolečine v kolkih odpravimo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice, če jo izpijemo zjutraj in zvečer malo čašico. Zdravniki strokovne veličine izpričujejo, da učinkuje »Franz Josefova« čuda celo pri zdravljenju črevesa brez bolečin. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in spedijskih trgovinah.

Drobne zanimivosti

Nesreča brzega vlaka v Franciji

V torek se je iztiril pri Villepatriou — Coubertu v departementu Seine-et-Marne brzovlak Pariz—Basel. Čeprav je v trenutku nesreče vozil z hitrostjo 110 km, je imela katastrofa le lažje posledice. Ranjenih je bilo 16 oseb, večinoma lahko. Vlak je bil priključen tudi vagon brzega vlaka Beograd—Pariz.

Japonska kupuje otoke

V dobro poučenih londonskih političnih krogih se govori, da se pogaja Japonska s Portugalsko zaradi odkupa otoka Timor v Malajskem arhipelu. Poleg tega si Japonska prizadeva, da bi v Avstraliji dosegla sporazum glede odkupa bivše nemške kolonije Gvineje.

Justifikacija korejskega atentatorja

V Tokiu so te dni usmrtili korejskega atentatorja Rihoshija, ki je letos v januarju izvršil napad na japonskega cesarja.

Čeljust predpotopnega slona

Na neki njeni bližnji Pignatara d'Interrama v Italiji so te dni našli čeljust predpotopne pošasti. Ze l. 1926 so odkrili na tem ozemlju ostanke paleontološke živali. Čeljust pošasti — domnevno predpotopnega slona, je dolga 70 cm in široka 50 cm ter tehtala skoro 200 kg. Čekani, ki štrlijo iz čeljusti, so rahlo ukrivljeni ter merijo v dolžino 2,75 m, v premeru pa imajo 15 cm.

Operacija mlade Habsburžanke

Bivša cesarica Zita se je nekaj dni mudila v Kelmorajnu, kamor se je bila prišla iz Bruslja. Prišla je v Kelmorajnu svojo najmlajšo hčerko, desetletno Elizabeto Šarloto, kateri je ranocelnik univ. prof. dr. Haberer izrezal slepič.

Parafitus v Inomostu

Inomostska bolnišnica je sprejela zadnje dni okoli 100 bolnikov, pri katerih so zdravniki ugotovili parafitus. Epidemijo je razširil v mestu natekar neke elegantne kavane.

Ponesrečeni skladatelj

Maurice Ravel

se je zadnje dni ponesrečil na avtomobilski vožnji v Parizu ter se precej poškodoval, vendar brez nevarnosti za življenje.

Najnovejša zabava angleških plemenitašin

Na jesenskem turnirju v golfu v Raneaghu so rabili ponije za nosače igralnega orodja za golf. Konjičke so sebi in gledalcem v zabavo vodile po sportnem prostoru angleške lady.

Električna pisava odkriva možganske skrivnosti

Vodja psihiatrične klinike v Jeni prof. Berger poroča, da se mu je posrečilo ugotoviti v možganih električne pojave, ki gredo sporedno z duševnim delovanjem. Z zelo občutljivim aparatom se dajo električni toki speljati skozi nedotaknjeno lobanjo in beležiti v obliki krivulj. Aparatura, ki ji je ime elektrofalograf, ima torej v bistvu isto nalogo, ki jo ima elektro-kardiograf za srce.

Električni pojavi nastopajo pri novorojenčkih šele v šestem tednu, kar pomeni, da so novorojenci nezvestni. Do četrtega

leta pa traja preden dobi »električna« pisava tisto obliko, ki jo obdrži potem do smrti, ko preneha vsako delovanje v organizmu.

Značilno je, da dobimo omenjene krivulje z elektrofalografom tudi pri človeku v spečem stanju — kar potrjuje domnevo psihoanalitikov, da deluje zavest tudi v spanju (cenzura sanj). Šele pri popolni nezvesti, n. pr. po epileptičnih napadih, dalje po težkih mamilih preneha beležba falografa (tako zvali »elektrofalogrami«). Po drugi strani se odraža pospešeno duševno delovanje zelo razločno v oblikah krivulj, ki so n. pr. pri živih halucinacijah v kokainski omami podobne pravim preloženim črtam. V narkozi se počasna potopitev v globoko nezvesto grafično jasno odraža. V močnem mrzličnem stanju se falogrami spreminjajo na svojevrsten način, kar je morda izraz delirijev.

Zelo važna ugotevitev postati Bergerjeva metoda za odkrivanje duševnih bolezni, kajti pri celi vrsti teh bolezni, a tudi pri pretresenju možganov, oteklinah in krvavitvah možganov itd. se kažejo karakteristične krivulje, ki izdajajo te bolezni iz anomalije v možganih.

Bolničarka z drobnogledom

V modernih bolnišnicah so pritegnili k znanstvenemu sodelovanju že sestre usmiljenke. Ta posnetek, ki je bil napravljen v bolnišnici sv. Jere v Wilmersdorfu pri Berlinu, priča, da so usmiljenke porabne tudi pri mikroskopu.

Obleke in površnike

za dijače nabavite najugodnejše pri domači tvrdki

Drago Schwab, Ljubljana

ANEKDOTA

Molnar kupuje časnike vsak dan pri istem prodajalcu. Nekoč je spet vzel nekoliko listov, pa je opazil, da nima dovolj drobiža pri rokah. »Nič ne de,« pravi kolporter, »plačali boste jutri, ko pridete mino.« — »Jutri sem že lahko mrtve,« pravi Molnar. »Prosim, prosim, tudi potem ne bo posebne škode,« meni prodajalec.

Vsak dan ena

»S tvojimi umazanimi prsti ne smeš igrati klavirja.«
»Mamica, saj udarjam samo po črnih tipkah!«

Vohunov doživljaj

Komisija, ki je pod vodstvom lorda Lyttona preiskovala mandžurski konflikt, je imela neprestano za petami legion japonskih vohunov. Ameriški listi zdaj poročajo o doživljaju nekega takšnega vohuna, ki so ga odkrili po naključju. Zena ameriškega člana komisije Mc Coya se je nekega dne nepričakovano vrnila v Peking, kjer je stanovala v hotelu Zasačila je v sobi svojega apartamenta »kitajskega« hotelskega slugo, ki se je delal nevednega in je začel v zadregu brisati prah s pohištva. Oster pogled je dami takoj razodel, s kom ima opravka. Privoščila si ga je zato temeljito. »Skraini čas je že, da ste začeli pospravljati mojo sobo,« je dejala. Nato mu je ukazala temeljito očistiti pod, katerega je možakar likal dve uri, da mu je lil pot z obraza. Potem je moral premikati težko omaro iz kota v kot, na zahtevo pa je moral tudi prestaviti postelje in končno očistiti strop. Ko je bilo vse to pri kraju, je zvala Američanka odslovlila izmučenega »slugo« z besedami: »Tako, zdaj lahko greste in hvala za vse, stotnik Kitakava«.

Hotelska koncentracija v Berlinu

Iz Berlina poročajo o veliki koncentraciji hotelske obrti. Ustanovil se je koncern, ki obsega največje berlinske hotele. V koncernu so naslednja hotela podjetja: Bristol, Baltic, Kaiserhof, Bellevue. Centralni hotel ter hotela Fürstenthof in Paasthofel. Vsi navedeni hoteli razpolagajo skupno z 2120 posteljami in so torej največji koncern svoje vrste na evropski celine.

Ovire na svatbenem potovanju

Na madžarski državni meji so carinski organi ustavili londonskega draguljarja Normana Weissa, ker so našli v njegovem avtomobilu dragotino velike vrednosti. Dragotine je Weiss po lastni izjavi prinesel s seboj v dar svoji nevesti, a bil je tako nepreviden, da tega ni dal zabeležiti na meji v potni list. Še zanimivejša pa je, kako je prišlo do tega odkritja. Draguljarja je ovidila madžarskim carinskim organom neka učiteljica angleškega jezika, in sicer zato, ker se je bila zaljubila v Weissovega soferja, ki ga je s tem hotela še nekaj ur pridržati v svoji bližini.

Medved ga je vgriznil v lice

Iz Napolia poročajo, da je postal neki nadzornik živali v Schneiderjevem cirkusu žrtev riavega medveda. Žival ga je ugriznila v lice, da so morali moža takoj odpeljati v bolnišnico. Morda ga bodo rešili, toda nosil bo vse življenje očiten znak medvedove jaza.

Michel Zévaco;

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

Toda Jehan jih ni spustil izpred oči. Ni jima dal časa, da bi bila izdrla meč.

»Ne utegnem vaju pretepeti, kakor zaslužita,« je kričal s porogljivim glasom. »A vzemita tole za oro!«

In že je dobil Eynaus broc v prsi, da se je iztegnil po tleh, kakor je bil dolg in širok, in jel pljuvati kri, Longval pa udarec s pestjo, ki mu je vrgel čeljust iz sklepa.

Rouquaille se je bil med tem komaj pobral in prišel toliko do sape, da je strahovito zaklel. Vse to se je bilo zgodilo z čudovito hitričo. Še pol sekunde, in Jehan je sedel na konju in ga je pogljal proti vratom, ne meneč se za Rouquaillea, ki je lajal od daleč, a se ni upal približati.

V tistem trenutku so se pokazali na častnem pomoči vojvoda Epernoni, Acquaviva, Leonora Galigai in mladi Candale. Jehan, ki je imel oči povsod, jih je takoj zagledal in se pikro nasmehnil.

»Držite ga! Primate rokavničarja! Zaprite vrata!« se je drl Rouquaille, kakor da bi ga devali iz kože.

»Prepozno!« je zagrmel Jehan.

Z železno pestjo je vzdignil konja, mu zasadi ostroge v bok in šinil kakor strela na ulico.

Mladi Candale, ki ga je oče besno prebadal z očmi, si je na pomoč pulil lase in v obupu ponavljal:

»Prepozno!«

»Res imenitna je bila tvoja misel, da si pešja rokavničarja v svoje stanovanje!« mu je očital d'Epernon, bled od togote.

167

»Ali, gospod, saj ste vendar rekli...«

»Molči, bedak!« ga je osorno nahirnil vojvoda. »Vrni se v svojo sobo in ne zapusti je brez mojega dovoljenja!«

Candale ni črnil niti besedice. Po vojaško je pozdravil, se zasukal na petah in z dolgimi, srditimi koraki odšel.

Acquaviva je brez besede, s komaj opaznim prezirljivim zmrdljanjem opazoval ta kratki prizor.

Leonora je zaporedoma upirala svoje iskrece se oči zdaj v vojvodo, zdaj v meniha, a v njenem glasu ni bilo slišati nikakega razburjenja, ko je rekla:

»Pojdiva, velečastiti... V tem trenutku kramo preveč drugih skrbi, da bi smeli napravljati čas z jokovnimi očitki.«

Acquaviva, ki ga njegova mimost tudi zdaj ni minila, se ji je globoko priklonil:

»Zastran mene bodite brez skrbi. Kdite, hči, in ne zamudite niti minute,« je dodal s svojim najbolj laskavim glasom.

Leonora ni silila vanj. Z lahnim naklonom glave se je poslovila od vojvode in meniha in s trdimi koraki krenila proti kočiji. Ne da bi se le količič obregnila ob svoje plemiče, je ukazala:

»V dvorec! Poženite v skok!«

Med tem se je Acquaviva obrnil k vojvodi in se mu globoko, ponizno priklonil, kakor se spodobijo ubogemu menihu pred močnim velikašem. Obenem je pa komaj slišno, a vendar nekam oblastno dodal:

»Ali ste znoreli, vojvoda? Sram vas bo, da vam mora ženska dati zglede hladnokrvnosti! Na konja in dohitite tega mladega človeka za vsako ceno. Če ne, smo vsi iztebljeni, tako mi krvi Kriščeve!«

»Prav imate, smrti mi božje!« je zamrmral d'Epernon in se udaril s pestjo po glavi.

In že je planil in zavpil:

»Na konje, gospoda, na konje! Ta, ki je pravkar odjahal, je rokavničar Jehan Hrabri! Primate ga živega ali mrtvega!«

Z vseh strani so se usuli vojvodovi častniki, vojski in plemiči, ki so vsi poznali moriško pustolovščino, ter zagnali krič:

»Jehan Hrabri! To je Jehan Hrabri!«

A d'Epernon je bil zamudil že več kot pet minut.

Acquaviva, ki je stal še vedno na pomoči, je s svojim blagim ošesom opazoval hrupni, zmedeni direndaj. In njegov zaničljivi nasmeh je postal še zaničljivejši, ko je sam pri sebi pomislil:

»Zakaj mora človek potrebovati takih klavnih pomočnikov?... Čudim se, da se je ta ošabi in grabežljivi vojvoda vobče spomnil in zaklical ime Jehana Hrabrega. Tako je zasledovanje nesrečnega, ki je po Epernonovi neumnosti odkril moje načrte, vsaj oprto na pretevo, ki jo mora vsak razumeti.«

Kavalkada se je kmalu odpravila. Na čelu petdesetorice častnikov in plemičev je d'Epernon v skok odjahal iz dvorca.

A zamudil je bil še pet minut.

Ko je poslednji mož vojvodovega spremstva odjahal skozi obok, si je Acquaviva potegnil glavico na oči, prekril roke v širokih rokavih svoje halje in sklenil v dve gube z drobnimi koraki zavil v ulico Breneuse, da bi tako kar najhitreje in po kar najbolj samotni poti dospel do mestnega obzidja.

Že po prvih korakih je srečal meniha Perfekta Goularda, ki je šel mimo njega, ne da bi rekel besedico ali trenil z očmi. In nato se je zgodilo tole:

Ko je prispel Acquaviva do ulice Cog-Héron, so se jeli pojavljati z vseh strani menihi herkulске rasti, ta od spredaj, oni od zadaj, nekateri z leve, drugi z desne. Tako ga je v spoštljivi razdalji spremljalo kakih deset ali dvanajst dedecov, ki je v njih neopaznem varstvu brez neprimlik dospel v kapucinski samostan.

Sport

Balkanske igre v Atenah

Že v ponedeljski številki smo poročali glavne rezultate, oziroma placementa prve dne letošnjih balkanskih iger. V nastopnem objavljamo točne rezultate teh iger, pri katerih smo, kakor znano, nastopili nekompletni. To dejstvo, zlasti pa odsotnost našega odličnega sprinterja Jamoitkega, je precej vplivalo na ostalo našo ekipo. Kljub temu se lahko tolažimo s tem, da je odlični Krevs zasedel na 10.000 m tretje mesto in postavil nov jugoslovski rekord. Pač dober odgovor »odinstvenemu strokovnjaku« v Zagrebu, g. D., ki je še tik pred odhodom v Atene v svojem članku v zagrebškem »Sportskem listu« pisal o njem tako, da so faktično vsi morali atleta Krevsa smatrati za »quantité négligeable«, ki je jugoslovski lahkoatletiki skoraj nič ne pomeni. Že zaradi tega nas še bolj veseli ta uspeh g. Krevsa. Sicer pa se bomo z g. D. in z ILAS o tej stvari po končanih igrarh še malo pogovorili. G. Krevsu zavrkat prav iskreno čestitamo. V naslednjem rezultate prvega dne:

Tek 100 m: 1. predtek: 1. Francuski (G) 11,2, 2. Beju (R) 11,3, 3. Novaković (J) 11,9; II. predtek: 1. Mautikas (G) 11,1, 2. Semich (T) 11,5, 3. Stefanović (J) 11,6.

Tek 800 m: 1. Passi (G) 2:02 tri petine, 2. Stavrinov (G) 2:03, 3. Tušan (Jugoslavija) 2:05, 4. Velković (R) 2:05 dve petini, 5. Popović (R) 2:06.

Met kroglice: 1. Kleut (J) 13,75, 2. Butsouk (R) 13,10, 3. Spahić (J) 13,10, 4. Zivas (G) 12,75, 5. Riecc (R) 12,65.

Skok v višino: Pananikoleu (G) 1,80, 2. Haldr (T) 1,75, 3. Mandelos (G) 1,75, 4. Gaušev (B) 1,75, 5. Panajotov (B) 1,75.

100 m finale: Francuski (G) 11,1, 2. Mautikas (G) 11,2, 3. Semich (T) 11,2, 4. Beju (R), 5. Stefanović (J).

10.000 m: 1. Nanos (G) 34:25 dve petini, 2. Panait (R) 34:27, 3. Krevs (J) 34:42 (nov jugoslovski rekord), 4. Manca (R) 34:50, 5. Kovatiš (J) 36:34.

Stafeta 4 krat 400 m: 1. Grčija (Passi, Hadzigeorgiou, Georgakopoulos, Mantikas) 3:35,6, 2. Rumunija 3:37,8, 3. Jugoslavija 3:38, 4. Turčija 3:40, 5. Bolgarija.

Stanje točk po prvem dnevu: 1. Grčija 38, 2. Rumunija 20, 3. Jugoslavija 19, 4. Turčija 9, 5. Bolgarija 4.

Občinstva je bilo malo manj kot druge leta, vendar pa še vedno impozantno število 50.000. Tudi na hrani atletov, ki je nezadostna in ne preveč dobra, se pozna kriza.

Službene objave Sekcije ZN-sodnikov

Razpis podsaveznih izpitov.

Sekcija bo izvedla 22. in 23. t. m. podsavezne sodniške izpite, za katere sprejema prijave do 19. t. m. Kandidati naj navedejo v prijavi poleg imena in priimka še poklice, dan in kraj rojstva, ime svojega kluba in t. čen naslov. Pričeti se mora takšna Din 30. Ako se bo prijavi iz posameznih krajev zadostno število kandidatov, bodo izpiti v dotičnem kraju, sicer bodo kandidati pozvani v Ljubljano.

Takso: Z ozirom na reorganizacijo prvenstvenega tekmovanja objavlja upravni odbor: Za tekme v podsaveznem I. razredu in za vse tekme I. moštev klubov podsaveznega I. razreda ostane v veljavi do sedanjega taksa Din 80 (od tega Din 30 za Sekcijo). Za vse ostale tekme — torej tudi za klube prejšnjega I. razreda v Ljubljani in za tekme rezervnih moštev klubov I. razreda znaša taksa Din 40 (od tega Din 10 za Sekcijo). Ostale pristojbine, dnevnice in potni stroški ostanejo v veljavi, kakor so bili objavljeni v službenih objavah Sekcije v »Sportnem listu« št. 46 z dne 3. decembra 1931. — Tajnik.

Šport na deželi

SK Zagorje : SK Svoboda 6 : 0 (5 : 0). Oba kluba imata skupno igrišče. SKZ je gladko masheval svoj lanski poraz 2 : 0 in posebno v prvem polčasu predvedel emiselno in golov bogato igrar. Najboljša moža na polju sta bila levo krilo Pepko in srednji half Baloh. Nasprotniki, ki je to pot igral poizkusno tekmo, je simpatična enajststoričarica ki bi zaslužila časten gol. Dva gola za SKZ sodnik ni priznal. Sodnik g. Zupan je simpatično stal na strani slabjših. V predtekni sta igrali obe rezervi. Podleglo je sicer holiše moštvo SKZ zaradi nezastisljane emole. Rezultat 3 : 4 za SK Svoboda. Publike do 300. V kratkem bo verficirano igrišče SK Sloge na Lokah. S tem ima zagorska kotlina že dve igrišči, ki odgovarjata predpisom. Želimo, da bi se gojili pravi sportni odnosi med domačimi klubi, da ne bodo nastali nesporazumi, ki bi ovirali ta pokret.

V nedeljo je zonet oživel sportno igrarje v Sevnici. SK Sloge za mladinskega do-

ma iz Radne je porabil na revanžno tekmo SK Olimp iz Celja. Igra je bila živahna in zanimiva in končala z rezultatom 2 : 2. Najemnikom igrišča bi svetovali, da popravijo most, ki vodi na igrišče.

SK Ilirija (nogometna sekcija). Sefa načelstva bo jutri ob 20. v »Evropi«. V soboto igra komb. moštvo v Trbovljah s SK Amaterjem, zbirališče točno ob 13.20 pred gl. kolodvorom. V nedeljo igrarar: I. moštvo in juniorji v Mariboru z Rapidom oz. z mladino Maribora, zbirališče za obe moštvi ob 6.50 pred gl. kolodvorom; kombiniran team na Jesenicah z Bratstvom, zbirališče ob 11.45 pred gorenjskim kolodvorom. Sestave moštev bodo objavljene na običajnih mestih.

SK Ilirija (hazenska sekcija). Danes je od 16.30 dalje redni trening na igrišču. Udeležba je za vse članice obvezna. Stana naj obvesti juniorke.

Smučarska sekcija SK Ilirije. Redna odborova seja danes ob 20. v kavarni Evropa ter naj se iste brezpogojno udeležijo Banovec, Kuhar, Kmetelj, Mahkovec, Miklavčič, Rupnik, Šubie in Tinta. Veljasa seka zaradi sestave novega odbora in dolžitve programar.

SK Jadran poziva za danes ob 19.30 lahke atletar na trening. Sestanek pri gospodu Sveticu obvezno za gg. Bardorfer, Kotar, Januš, Suštaršič, Trelih, Lovinšček, Pregel, Oven I, II, Zupančič, Marn, Kisel, Bungar, Plantan, Verbič, Vargoni, Prezel.

NSK Sparta. Danes ob 20. naj pridejo v kavarno Vospelnik: Humar, Dolinar, Čemažar, Rado, Jenko, Krašovec, Volfart, Vrhovec, I. in II. Vinko, Novak IV.

Sokol

SOKOL V DOBU je imel 18. 9. javno telovadbo na vrtu br. Matičiča. Zbrano občinstvo je v globoko patriotično zasnovanem govoru pozdravil društveni tajnik br. Urbančič. Bodrilno in vzpodbujajoče se je zahvalil župni starosta br. Dr. Pipenbacher. Sledila je telovadba z zelo pestrim sporedom pod vodstvom br. Vidmarja Fr. in društvenega načelnika br. Mayerja. Vážno in vse hvale vredno je, da je Dob sam nastopil to pot s 71 telovadci. Poleg domačinov so sodelovala vsa okoliška društva; Mengeš in Šiška s samostojno točko. Visek je dosegla šiška s »turškim maršem«, ki ga je vsled precizne izvedbe morala ponoviti. Cela prireditve je bila dobro organizirana in izvrstno obiskana. Posetili so jo: senator g. Dr. Rožič, sreski šol. nadzornik g. Lukežič, predsed. sres. učit. društva gosp. Arrigler, sreski tajnik g. Krek, 47 učiteljev in učiteljic — Sokolov ter polno odličnih gostov od blizu in daleč. Sokol na Dobu je na pohodu. To je dokazal s svojimi telovadci in telovadkami na tem nastopu.

Radio

Izveček iz programov

Četrtek 13. oktobra.

LJUBLJANA 12.30: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Cas, plošče, borza. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: Italijanska. — 19: Načelo gospodarstvenosti in rentabilnosti. — 19.30: Pogovor s poslušalci. — 20: Prenos s Dunaja. — 22.30: Cas, poročila.

Petek 14. oktobra.

LJUBLJANA 11.15: Sokola ura: Jugoslavija v gospodarskem oziru. — 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Cas, plošče, borza. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: Vipavska dolina. — 19: Francoščina. — 19.30: Gospodinska ura. — 20: O zobni nezi šolske mladine. — 20.30: Prenos iz Beograda. — 22.30: Cas, poročila.

BEograd 11: Radio-orkester. — 17: Narodna glasba. — 20.30: Koncert radio-kvarteta. — 21: Dueti. — 21.45: Lahka glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Lahka godba. — 20.30: Koncert iz Beograda. — 22.40: Lahka glasba. — PRAGA 19.45: Prenos iz Brna. — 21: Orkestralni koncert. — 22.20: Prenos iz Brna. — BRNO 19.15: Klavir. — 19.45: Sluhoigra. — 21: Koncert iz Prage. — 22.20: Orkester. — VARŠAVA 18: Lahka glasba. — 20.15: Simfonični koncert. — 23: Plesna glasba. — DUNAJ 11.30: Godalni kvartet. — 15.45: Mladinski koncert. — 17: Koncert solistov. — 19.15: Pesmi. — 20.15: »Renasans«. — 21.45: Orkester. — BERLIN 20: Pesmi. — 20.30: Dramski večer. — ZABAVEN program. — KÖNIGSBERG 19: Komorna glasba. — 20.20: Sluhoigra. — 21.05: Simfonični koncert. — MOHLACKER 19.30: Orkestralni koncert. — 21.05: Opera. — 22.45: Orkestralni koncert. — BUDIMPEŠTA 19: Veseloigra. — 22.45: Lahka glasba. — RIM 17.30: Orkestralna glasba. — 20.45: Koncertni večer.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Iz življenja na deželi

Iz Novega mesta

— Savezna strelska družina v Novem mestu priredi 23. t. m. nagradno streljanje, na kar opozarjamo vse člane. Natandnejši program je razviden na oglasni deski družine. Upamo, da bo nagradno streljanje pokazalo odlični uspeh, ker so se naši strelci tudi na nagradnem streljanju v Ljubljani prav dobro izkazali. Novomeško strelsko družino, ki je na družinski tardi v Ljubljani dosegla osmo mesto, je vodil aglini član podžupan br. Filip Ogrič. Tudi novomeška omladina se je odlično izkazala in je bil njen uspeh za kratko dobo našega delovanja odlični. Tako so dobili Mirko Saje 87 točk (drugo mesto), Zorko 78 (tretje mesto), Leo Ogrič 76 točk (četrto mesto). Ti trije so tudi dobili nagrade od okrožne strelske družine v Ljubljani. Da bo uspeh na nagradnem streljanju odgovarjal ljubljanskemu, se bodo še to nedeljo ves dan vršile strelske vaje in so strelci vabljeni k čim večji udeležbi.

Iz Slovenigradca

— Zaključek Tyrševega leta je dostojno prenesel tukajšnji Sokol ob sodelovanju domačega pevskega zbora in salonskega orkestra. Posebno priznanje je žel za svoje zanimivo predavanje g. ravnatelj Sentiurca, katerega je številno navzoče občinstvo nagradilo z burnim ploskanjem.

Iz Sočanja

— Navihani potnik. Že pred leti so se prebivalci iz Penka in sosednih naselij prizadevali doseči v Penku med Sočanjem in Paško vasio železniško postajališče. Zadeva je zapela s komisijo, ki je zavzela odklonilno stališče. Pentani so morali slej ko prej hoditi na 4 km oddaljena kolodvora, če so hoteli na vlak. Oni dan si pa je doslej še nedogdan zvižek pomagal na enostaven način. Na večernem vlaku, ki prihaja ob 22.14 v ob 22. v Sočanju, je prestopil v Paški vasi iz polniškega vagona na zadnji tovorni vagon in ko je vlak prevozil do erede Penka, je potnik vagon čisto zavrl. Vlak se je začel ustavljati, tedaj pa je potnik lepo izginil v temno noč.

Iz Ptujar

— Oddaja prevoza pošte od ptujskega postnega postlopa do železniške postaje z dvoprepno žirino, dvakrat dnevno, za dobo enega leta bo 26. t. m. na mestnem radeletstvu.

— Kino »Rdeči križ« bo predvajal drvi ob 20. zvočni film »Moja žena pustolovka«.

KRANJSKA GORA. V soboto se je v hotelu »Razore« poslovil od nas sodni kanclist Franc Tumej; odšel je k deželnemu sodišču v Ljubljano, kamor je bil pred kratkim premeščen. Z njim je izgubila Kranjska gora moža, ki je užival v vseh slojih velik ugled, kar je v nedeljo pokazalo slovo na kolodvoru. Pa saj je bil on skoro prvi, ki je delal in se žrtvoval za ustanovitev tukajšnjega Sokola, in tudi še sedaj za njegov obstanek. Bil mu je skoro dve leti tajnik. Želimo mu na novem službenem mestu čim več uspehov. A mi vsi ga bomo ohranili v prijaznem spominu.

POLŠNIK PRI LITJI. Prejšnja nedelja je pokazala, koliko simpatij uživa v Zasavju planinska vas Polšnik in kako ceno vsi činitelji zasluge vrlih domačinov in njihovih prosvetnih voditeljev. Polšniška sokolska četa, ustanovljena letošnje pomlad, je priredila že prvo javno prireditve. Litijani in Zagorjani so sodelovali s telovadnimi točkami, Pečnikova sokolska dramatska družina iz Litije je prinesla z »Mutastim muzikantom« salve smeha, mali in odrasli pevci iz Litije, Zagorja in Šmartna so oživljali prireditve, srečolov je razveselil mnoge, državne zastave so okitile ves narodni Polšnik; skozi slavo-loke pa so prihajali mnogi gostje ter predstavniki oblastev. Pozdravil jih je stapa-sta polšniške sokolske čete šolski upravitelj g. Ančič Joško, o pomenu sokolske ideje je govoril prosvetar litijskega Sokola učitelj g. Francišek Vidic, mala litijska sokoličica Ljubica Cererjeva pa je deklamirala pesem »Pozdrav sokolskemu Polšniku«, ki jo je napisal za to priliko učitelj g. Jože Zupančič. Mlada sokolska četa je bila deležna pozornosti od strani raznih organizacij, litijski fotoklub pa ji je po svojem delegatu šolskem upravitelju Janku Bajcu poklonil povečano sliko z ustanovnega zborovanja polšniških Sokolov. Polšnik stopa v vrsto narodnega in sokolskega pokreta, zato mu velja vse priznanje. Zdravo!

STARA LOKA. Starološka občina je hotela rešiti vprašanje beračenja na ta način, da bi kupovali vsakršni liška po 25 in 50 p

z napisom »Pomoč potrebnim« v občinski pisarni. S temi listki bi dobili prosjaki na občini denar ali potrebna živila sploh. Na vse čudo se pa stvar noče izpeljati. Berači listkov ne marajo, jih trgaajo, pred ljudmi rabantijo in grozijo. Vaščani so se nastopu miloščinarjev menda umaknili in obdarujejo potrebne pa tudi nepotrebne še kar naprej z denarjem, dočim leži v pisarni za 1000 Din listkov lepo zamišljene ubožne akcije. Vsemu starološkemu prebivalstvu nujno svetujemo, da listke na občini prevzame in z njimi prosjake obdaruje. Vse nasilne prosjake pa naj si študje zapomnijo in jim pokazejo vrata.

Repertoarj

Drama

Začetek ob 20.

Četrtek, 13.: Strast pod brestii. Izven. Premijera.

Petek, 14.: zaprto.

Sobota, 15.: Roksi. Izven. Znižane cene.

Opera

Začetek ob 20.

Četrtek, 13.: zaprto.

Petek, 14.: zaprto.

Sobota, 15.: Trije mušketirji. Izven. Znižane cene.

Opera

Benatzkijere operete »Trije mušketirji« repriza bo v soboto po znižanih cenah. Opereta je imela poleg »Viktorije in njenega huzarja« največji uspeh.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Četrtek, 13. oktobra: Dve nevesti. Red B. Petek, 14.: zaprto.

Sobota, 15.: Za narodov blagor. Red A.

Drobiš iz gledališča. V nedeljo se ponove »Trije vaški svetniki«, zabave in razvedrila željnemu občinstvu namenjena veseloirga, ki je v lanskii sezoni večkrat napolnila gledališče. V tej veseloirgi nastopi prvič po daljšem presledku zopet angažirani priljubljeni komik J. Daneš. Nastopil bo kot Lahajnarjev Jakec. — Sredi prihodnjega tedna bo prva glasbena predstava letošnje sezone, Leharjeva opereta »Friderikar«, ki se odlikuje zlasti po krasni, mestoma povsem operni muziki. Dejanje se godi v Sosenheimu in v Straubourgu ter ima za podlago ljubezen mladega Goetheja do Friderike Brion ter njegov odhod v Weimar. Dirigira L. Herzog, režira Skrbinešek.

Kako so postali Vaši zobje bolj beli za 3 stopinje in v treh dneh?

Vi imate lahko zobe kot dva niza biserov. Vzemite en centimeter KOLYNOSA na vsi ščetki, zjutraj in zvečer tri dni zapored, pa boste videli razliko.

KOLYNOS odpravi grde rumene madeže, ozdravi usta, očisti dlesni, dela diš vonjiv. Ni običajne uporabe ščetke, ki bi mogla povzročiti slabo spremembo.

KOLYNOS antiseptično sredstvo, na kratke čase sredstvo za negovanje zob. En centimeter zadostuje.

Velour, modni ševjo, pliš, za damske plašče. — Vse liška izbira, nizke cene.

R. MIKLAUC — pri skorju

Ljubljana, Ljubljanska ulica — Medlarjeva ulica — Pred skorjo

Vitekeva Varekina pere snežno belo, varuje perilo, prihrani kuhanje perila, s tem prihranite na kurjavi in času.

Dobro vpeljana, poznana avtomobilska tovarna išče

ZASTOPNIKA

ki bi imel izključno pravico za prodajo AVTOMOBILOV kakor tudi rezervnih delov, in to za Ljubljano.

Prosimo, vpsoljite ponudbe z referencami in izjavo, dali zamore dati reflektant prvovrstna jamstva.

Ponudbe poslati na Publicitas, Zagreb, Ilica 9, pod »Zastupnik«.

12422

Uvoz i prodaja stranih novina i časopisa

Na osnovu Zakona o rasturanju stranih novina i časopisa od 5 decembra 1931 godine, i rešenja g. Ministra trgovine i industrije broj 2944 od 4 februara 1932 godine, odobreno je Agenciji Avali jedino i isključivo pravo uvoza i rasturanja stranih novina u našoj zemlji.

Odeljenje za promet stranih novina i časopisa Agencije Avale vršice ovaj posao preko svojih depozitara, i to:

1. Za

Cene malim oglašom

Zentive in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna priložnost za tisk ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovske in reklamne značke: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se računajo nadalje vsi oglaš, ki spadajo pod rubrike: »Kam pa kama«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najemu«, »Posete«, »Lokale«, »Stanovalni oddaji«, »Strojne«, »Vrednotne«, »Informacije«, »Živila«, »Obrite in« — Lesi ter pod rubrikama »Trgovski potniki in« »Zasluge«, če se s oglašom nudi zasluge, oziroma, če se išče potnika. Kdor si po pod temi rubrikama išče zasluge ali službo, plača za

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znakah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se računajo po Din 1.— za besedo, se računata enkratna priložnost Din 5.— za tisk ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglaš socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna priložnost za tisk ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se računajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.— Najmanjši enesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— Pri oglaših po 1 Din za besedo po Din 15.— Vse priložnosti za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vplačati v pisnu obznanje s naročilom.

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za tisk po 5 Din. (5)

Sopotnik

Če se za mesec november avtozvezno s potnikom, za obkroževanje trgovcev na otokih, z majhno kolekcijo Oštrih, z najboljšo najugodnejšo ceno na naslov: Cvilak, Slovenska Bistrica, 41042-6

Trg. potnika

Trg. potnika pri trgovski družbi, avtozvezno s potnikom, za obkroževanje trgovcev na otokih, z majhno kolekcijo Oštrih, z najboljšo najugodnejšo ceno na naslov: Cvilak, Slovenska Bistrica, 41042-6

Zasluge

Kdor išče zasluge, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za tisk po 5 Din. (5)

Izurnjena šivilja

Ki se razume na vsa dela, gre štirat na dom. Naslov v oglašnem oddelku Jutra 41062-3

Zastopnika

na prodajo domačega ognja v Ljubljani, sprejemam Naslov v oglašnem oddelku Jutra 41069-3

V Celju

dobri stalen zaslužek posrednik, ki bi koe zemlje, če mogoče z majhno hišo in v najem za volit. — Ponudbe z ozirom zemljišč, ki so področje, sprejemam Naslov v oglašnem oddelku Jutra 41073-3

Vajenice

2 mizarska vajenica sprejema takoj Andorice v Komenskoga ulici št. 34 41019-44

Službo dobi

Vaska beseda 50 par; za dajanje naslova ali za tisk po 5 Din. (1)

Majšjo kuharico

zelo spazno in posušeno, z najboljšimi sprevajali, ki bi opravičala tudi druga hiša na dolo, 1845 s 15. novembrom bojša stranka dveh oseb. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Trajna služba«, 41072-1

Izurnjena šivilja

na dom sprejema takoj Papiš, Stari trg št. 1. 41068-1

Izprašan kurjač

Ki bi obnemel, imel bi kurjača, ki bi se prejel sprevajali na Tekstino tovarno Beer, Hibernski & Comp., St. Vid nad Ljubljano, 41069-2

Dve natakariči

za vinarstvo v Kranju in Karlovcu, sprejemam po dogovoru, karerija na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Vinarstvo«, 41073-3

Začetnico

z znanjem slov. in nemškega jezika ter po možnosti stenografije, v eta roči do 18 let, sprejemam v srbu korespondence. — Čeni na ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Začetnik«, 41080-1

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

Trg. pomočnika

po možnosti oženjenega, iskočnega. Predstaviti se je osebno »Luxe« — Ljubljana, Mostni trg 26/1 41063-1

Pletilja

popolnoma vroča »Linka« stroja, dobi takoj stalno zaposlenje. Naslov v oglašnem oddelku Jutra 41063-1

Kuharico

ki bi obnemel volila vse gospodinjke po vsej državi, ki bi se s 1. novembrom, do 1. decembra, sprejemam v oglašnem oddelku Jutra 41064-1

2 izvežbani pletilji in šiviljo

sprejema pletilno podjetje. Naslov v oglašnem oddelku Jutra 41062-3

Kuharico za vse

perfektno in samostojno, s sprevajali finih hiš, sprejema družinska družina na dolo, 1845 s 15. novembrom bojša stranka dveh oseb. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Zmožna«, 41064-1

Nakimovalca

in prejemala okroglega lesa sprejema Ogorelec v Zalcu, 41041-1

Poslovodja

z osebno pravico za pred. poslovanje, karerija, samostojna, 1845 s 15. novembrom bojša stranka dveh oseb. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Poslovanje«, 41062-3

Pouk

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za tisk po 5 Din. (1)

Francaise

ovestila je francoske Mathe zapise, 80 Din par. moše, Dunajska c. 14/III, 41057-4

Korepetitorji

za vse srednješolske predmete, instruirajo strokovno profesorji. Upeh zagotovljen, cene nizke; revul. in skupine na tarifu pogot. Informacije daje Dopsina trgovska škola, Praška ulica 8/1, 341-4

Abiturient

bi instruiral nizkošolske vse predmete. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Majhenstven honorar«, 41059-4

Knjige

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za tisk po 5 Din. — Oglasi socialnega značaja po 50 par; za dajanje naslova ali za tisk po 5 Din. (1)

Knjige

šolske, strokovne, ležke, ruske in francoske, prodam po izredno nizki ceni. Vprašani na Tržaški cesti št. 38/1, levo, 41054-8

Službe išče

Vaska beseda 50 par; za dajanje naslova ali za tisk po 5 Din. (2)

Šofer z garancijo

do 50.000 Din, zeli stalno mesto. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Nastop takoj«, 41040-2

Krojaški pomočnik

mlad, z dobrih sprevajali, priročajem in tečajem, v vsem tudi najugodnejši del. Šte. službo, za takoj. Naslov v oglašnem oddelku Jutra 41044-2

Vojni invalid

brez posla, išče službo v kakem zavodu, bounici ali v drugem vojni podjetju, ki lajša hiša den. kot oskrbovalnik hiše, čuvaj, sluga, spremljevalec ali kaj drugega. Čenene ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Labko takoj«, 41060-2

Postrežnica

pridna, poslušna in zanesljiva, ki zna tudi šivati, išče zaposlenje za cel dan evnt. samo dopoldan ali popoldan. Nastop takoj. Naslov v oglašnem oddelku Jutra 41060-2

Servirka

išče službo nankarica. — Naslov v oglašnem oddelku Jutra 41062-2

Perfektna sobarica

išče mesto. Naslov v oglašnem oddelku Jutra 41061-2

Prodajalka

zmožna samostojnega vodstva, išče mesto v mekar. ni, slabišarini, delikatesi, trafiki ali kaj podobnega. Polovišni kaveja. Čeni, dopise na oglašni oddelku Jutra pod značko »S prvine«, 41062-2

Brivski pomočnik

dobro in hitro delavec, izredno budi štev. 384 mesto z nastopom po dogovoru. Ford Benedik, Stop št. 86 — Tržič, 41067-2

1000 Din

dom omenim, ki mi pravi stalno službo stroj. ni, slabišarini, delikatesi, trafiki ali kaj podobnega. Polovišni kaveja. Čeni, dopise na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Nagrada«, 41064-2

Uradnica

z plačilno prakso, stara 18 let, želi sediti mesto sprejemni. Gre tudi na delo kot trg. pisarica. moš. ali Nagrajenka. Ponudbe pod šifro »Dobra moš.« na podružnico Jutra v Mariboru, 41062-2

Službo hišnica

ali gospodinja ženska, išče zanesljivo in traven samce srednjih let. Službo lahko nastopi takoj. Dopise na podružnico Jutra v Celju pod šifro »Zanesljiva«, 41063-2

Gospodičar

stara 20 let, izobražena, spazna znanstvenica, posetna, ki govori tudi italijanski, želi službo pri boljši rodbini. Zna kuhati, šivati in vsa gospodinja dela. — Naslov v oglašnem oddelku Jutra 41051-2

Išletno dekle

vajeno vsa hišnega dela, zeli službo pri boljši rodbini. Zna kuhati, šivati in vsa gospodinja dela. — Naslov v oglašnem oddelku Jutra 41068-2

Stalno službo

384. Vajena sam kuharica, sprejemam po dogovoru, karerija na oglašni oddelku Jutra 41064-1

Prodaj

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za tisk po 5 Din. — Oglasi socialnega značaja po 50 par; za dajanje naslova ali za tisk po 5 Din. (1)

Vinske sode

dobro ohranjene — in nekaj pohištva prodam. Naslov v oglašnem oddelku Jutra 41066-6

Klobukov

velika izbira najmodernejših oblik, še od 45 Din naprej v modnem salonu Strojny-Maške, 41066-6

Fotoaparat

10 x 15, prodam ali zamenujem za dobro ohranjeno moško ali žensko hišo službo, za takoj. Naslov v oglašnem oddelku Jutra 41045-6

1.000.000 Din

prezame solidna tržnica v gotovini ali prepisu. — Vključba na prvo mesto s 7% obresti. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Momentana«, 41070-16

Vložno knjigo

velobanke zelo ugodno prodam. Dopise na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Prastodna«, 41073-16

25.000 Din posojila

1845 am proti prvomestni vključbi na novozgrajeno vilo. Ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod šifro »Posojilo«, 41044-16

Plinsko peč

štirjevo, prodaja Beret, Nunska ulica št. 17/II, 41063-6

Puhasto perje

šisto, bobano, kg po 45 Din, druga vrsta kg po 38 Din, čisto olo gošje kg po 130 Din in čist puh kg po 250 Din razpošilja po poštnem povzetju 82. Brozovič, Zagreb, II/II, 41060-2

Stenska ura

servis, mima itd. poceni napredaj. Naslov v oglašnem oddelku Jutra 41067-6

Zapravljivček

ali lahko kočijo novo ali dobro ohranjeno, vzamem v zameno za lep domač oves. Kupim rabljene platene balone po 30 L. Naslov v oglašnem oddelku Jutra 41068-6

Visoko omaro

kompletovano postelje, nočno mizico, mizo, širi stole, umivalnik, zrealo in polico za kuhinjo prodam v Studenčevski ulici 11/1, 41062-6

Otroško posteljico

belo emajlirano, z medenimi okraški, prodam. — Naslov v oglašnem oddelku Jutra 41061-6

Namizni štedilnik

skoraj nov, prodam za 40 Din. Naslov v oglašnem oddelku Jutra 41063-6

Otroški voziček

pleten, dobro ohranjen, ugodno napredaj na Poljanski nasip 10/II, vrata 9, 41061-6

Avto-gumi

raščena, 835 x 135, Skoda motor 2 1/4 K., Siner šivalni stroj in 2 otroška vozička ugodno prodaja Šušteršič, Ljubljana, Dunajska cesta 41, 41067-6

Cesta, moto

Vaska beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za tisk po 5 Din. (10)

Tovorni avto

2-3 tone, dobro ohranjen kupam takoj, Prodajni ma »Ford« s 3 osmi, J. Dragonec, Zagreb, Nikoličeva ulica 4, 41066-10

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za tisk po 5 Din. — Oglasi socialnega značaja po 50 par; za dajanje naslova ali za tisk po 5 Din. (7)

Triplex-kondenzor

15 cm premera, goršične razdalje do 15 cm, kupim. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Triplex«, 41067-7

Šivalni stroj

dobro ohranjen, kupim. — Dopise na oglašni oddelku Jutra pod »Šivanje«, 41079-7

Gig

z gumijastimi kolesi, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe z ozirom na cenovno na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Gig«, 41061-7

Puško dvocevko

kalibra 16, kupim. — Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Dvocevka«, 41068-7

Kapital

Vaska beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za tisk po 5 Din. (16)

1.000.000 Din

prezame solidna tržnica v gotovini ali prepisu. — Vključba na prvo mesto s 7% obresti. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Momentana«, 41070-16

Vložno knjigo

velobanke zelo ugodno prodam. Dopise na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Prastodna«, 41073-16

25.000 Din posojila

1845 am proti prvomestni vključbi na novozgrajeno vilo. Ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod šifro »Posojilo«, 41044-16

Denarne vloge

sprejema v poljubni višini solidno podljetje. — Počna vrednost v vsakem slučaju zadržana. Za odgovore vloge, gotovina vedno na razpolago, šikvost izključena. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Vloge«, 41066-16

80.000 Din posojila

iskem proti prvomestni vključbi na vilo. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod značko »Posojilo«, 41069-16

Mlada obrtnica

pocni dobrohotnega gospodja za posojilo. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod značko »Mlada obrtnica«, 41068-16

Posest

Vaska beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za tisk po 5 Din. (20)

Trgovska hiša

lepa, poklečena, enonadstropna, stojala v sredini trga Zalec, tik cerkve in ob državni cesti, novej in zelo prometnem kraju na prodaj. Dopise na poštni predel št. 9, Zalec, 41064-20

Stavbne parcele

na prostem legi, po 15-60 Din prodam v Brinju — Stojčič na Jelci, Poljanjska dala Herman Jelica, ali pri Florjancu, 41062-20

Hišo

z sadnjenimi, v okolici Orlja pod ugodnimi pogoji prodam. Naslov pri podružnici Jutra v Moravčah pri Domžalah, 41067-20

Dve hiši

z krasno upeljeno mešanico gostilno in hotelskimi sobami, z inventarjem prodam v centru Ljubljane. Dopise na podružnico Jutra v Mariboru pod »Ugodna prijava«, 41060-20

Enostanovanj. hišo

z 1650 m² vrta prodam v Ljubljani, Dunajska cesta, zaradi soline. Cena Din 380.000. Za vrt sem je vreden 320.000. Din in se lahko parcelira. Gotovine traba 360.000 Din. Naslov v oglašnem oddelku Jutra 41069-20

Vrednote

Vaska beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za tisk po 5 Din. (35)

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah CERNE — juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 3 41069-30

Pohištvo

Vaska beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za tisk po 5 Din. (18)

Spalnica in kuhinja

rači odstopanja napredaj v Mostah, Slapčarova št. 8, 41063-12

Obednico

iz trdega lesa, kuhinjsko opremo in planino prodaja J. S. Resljeva cesta 18/1, levo. Ogledati samo med 9. in 12. ur, 41067-12

Kompletno opravo

dobro ohranjeno kuhinjo in spalnico, radi seljive prodaja Matej Loh, Ljubljana, Poljanski nasip 10/II, desno, 41083-12

Oblatila

Trg. oglaš po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za tisk po 5 Din. — Oglasi socialnega značaja po 50 par; za dajanje naslova ali za tisk po 5 Din. (13)

Moško obleko

še dobro ohranjeno poceni prodam. Naslov v oglašnem oddelku Jutra 41078-18

Lokali

Vaska beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za tisk po 5 Din. (19)

Dva lokala

v Igrški in vogalu Gregorčičeve ulice ugodno dam z novembrom. Vprašati v brivskem salonu istotam, 41049-19

Dva lokala

event. s stanovanjem takoj oddam v Kolodvorski ulici 35, 41069-19

Natakariči

solidni in karerije zmorni oddam vinarstvo na račun. Naslov v oglašnem oddelku Jutra 41061-19

Prehrana

Kdor nudi prehrano plača za vsako besedo 1 Din; kdor išče prehrano pa za besedo 50 par; za dajanje naslova ali šifro 3 Din, oziroma 5 Din. (14) Trgovski oglaš 1 Din

Več gospodov

sprejemam na dooro in obilno mešanico hrano. Naslov v oglašnem oddelku Jutra 41064-14

V najem

Vaska beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za tisk po 5 Din. (17)

Gostilno ali vinarstvo